

تاریخ تصویب: ۱۳۸۷/۰۸/۱۴

قانون الحق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد

قانون الحق دولت جمهوری

اسلامی ایران به کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد

شماره ۱۴/۸/۱۳۸۷ ۴۵۳۴۷/۴۸۳

جناب آفای دکتر محمود احمدی نژاد ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

عطف به نامه شماره ۳۹۲۸۲/۳۳۶۵۹ مورخ ۱۱/۷/۱۳۸۴ در اجراء اصل

یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون الحق دولت

جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد مصوب جلسه

علنی مورخ ۲۱/۳/۱۳۸۵ مجلس که با عنوان لایحه به مجلس شورای اسلامی تقدیم و مطابق

اصل یکصد و دوازدهم (۱۱۲) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به مجمع محترم تشخیص

مصلحت نظام ارسال گردیده بود با تأیید آن مجمع به پیوست ابلاغ می‌گردد.

ضمانت تصویر مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام که در آن تکلیفی برای

دولت جمهوری اسلامی ایران به هنگام الحق به کنوانسیون مذبور منظور گردیده است به

پیوست ارسال می‌گردد.

رئيس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

شماره ۱۴۱۸۵۱

۲۶/۸/۱۳۸۷

وزارت امور خارجه

قانون الحق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون سازمان ملل

متعدد برای مبارزه با فساد که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و یکم خرداد ماه

یکهزار و سیصد و هشتاد و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و مجمع تشخیص مصلحت نظام در

تاریخ ۲۰/۷/۱۳۸۷ و در اجرای اصل (۱۱۲) قانون اساسی تصویب آن را با درج بیانیه ای

هنگام الحق، موافق با مصلحت نظام تشخیص داده است و طی نامه شماره ۴۵۳۴۷/۴۸۳

مورخ ۱۴/۸/۱۳۸۷ مجلس شورای اسلامی واصل شده است، به پیوست جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

لازم است هنگام مبادله استناد الحق، نزد امین استناد، بیانیه

مندرج در نامه شماره ۱۰۱/۵۶۷۷۶ ۲۳/۷/۱۳۸۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز ثبت گردد.

رئیس جمهور - محمود احمدی نژاد

قانون الحق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد

ماده واحده - به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده میشود با رعایت اصل یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و تبصره زیر به کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد مصوب ۹/۸/۱۳۸۲ برابر با ۳۱ اکتبر ۲۰۰۳ مجمع عمومی سازمان ملل متحد مشتمل بر هفتاد و یک ماده به شرح پیوست ملحق شود و سند الحق را نزد امین استناد کنوانسیون (دبیرکل سازمان ملل متحد) تدویع نماید.

تبصره - جمهوری اسلامی ایران خود را ملتزم به ترتیبات موضوع

بند (۲) ماده (۶۶) کنوانسیون درخصوص ارجاع هرگونه اختلاف ناشی از تفسیر یا اجراء آن که از طریق مذاکره حل و فصل نشود، به داوری یا دیوان بینالمللی دادگستری نمیداند. ارجاع اختلاف به داوری یا دیوان بینالمللی دادگستری صرفاً در صورت رضایت کلیه طرفهای اختلاف ممکن میباشد.

بسم الله الرحمن الرحيم

کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد

(مصطف ۹/۸/۱۳۸۲ هجری شمسی برابر با ۳۱ اکتبر ۲۰۰۳ میلادی)

مقدمه

کشورهای عضو این کنوانسیون،

با ابراز نگرانی از وحامت، مشکلات و تهدیدات ناشی از فساد نسبت

به ثبات و امنیت جوامع که به سنتها و ارزشها دموکراسی، ارزشها اخلاقی و عدالت

لطمہ میزند و توسعه پایدار و حاکمیت قانون را به خطر میاندازد؛

همچنین با ابراز نگرانی درخصوص ارتباط بین فساد و سایر اشکال

جرائم بهویژه جرائم سازمان یافته و جرائم اقتصادی از جمله پولشویی؛

همچنین با ابراز نگرانی بیشتر درباره موارد فساد که مقدار

زیادی از ذخایر مالی را دربر میگیرد و سهم اساسی منابع کشورها را تشکیل میدهد و

ثبات سیاسی و توسعه پایدار آن کشورها را تهدید میکند؛

با اعتقاد به این که فساد، دیگر یک موضوع داخلی نیست بلکه

پدیدهای فرامی است که بر تمامی جوامع و اقتصادها تأثیر میگذارد و همکاری

بینالمللی را جهت جلوگیری و کنترل آن با اهمیت مینماید؛

همچنین با اعتقاد به این که نگرش جامع و چند زمینهای جهت جلوگیری و مبارزه با فساد به نحو مؤثری ضروری میباشد؛

همچنین با اعتقاد به این که وجود کمک فنی میتواند نقش مهمی را در ارتقاء قابلیت کشورها از جمله از طریق تحکیم ظرفیت و ایجاد روش متداول جهت جلوگیری و مبارزه مؤثر با فساد، ایفا کند؛

با اعتقاد به این که کسب غیرقانونی ثروت فردی بهویژه میتواند به نهادهای مردمسالار، اقتصادهای ملی و حاکمیت قانون ضربه بزند؛ با عزم جلوگیری، کشف و ممانعت مؤثر از نقل و انتقال بینالمللی دارایهایی که به صورت غیرقانونی بهدست آمده است و تحکیم همکاریهای بینالمللی در جهت بازگرداندن دارایهای؛

با اذعان به اصول اساسی فرآیند قانونی مقتضی در جریانات رسیدگی کیفری و رسیدگیهای مدنی و اداری جهت داوری درخصوص حقوق مربوط به اموال؛ با درنظر داشتن این موضوع که پیشگیری و ریشه‌کنی فساد مسؤولیت تمامی کشورها است و این که آنها باید با یکدیگر و با حمایت و دخالت افراد و گروههای خارج از بخش دولتی مثل جامعه مدنی، سازمانهای غیردولتی و سازمانهای جامعه مدار همکاری کنند، البته در صورتی که قرار باشد تلاشهای آنها در این زمینه مؤثر باشد؛

با درنظر داشتن اصول مدیریت مناسب امور عمومی و اموال دولتی، عدالت، مسؤولیت و برابری در برابر قانون و ضرورت حفاظت از یکپارچگی و شکوفا کردن فرهنگ رد فساد؛

با تقدیر از کار کمیسیون پیشگیری از جرم و عدالت کیفری و دفتر جرم و مواد مخدر سازمان ملل متحده در زمینه پیشگیری و مبارزه با فساد؛ با یادآوری کارهای انجام شده بهوسیله سایر سازمانهای منطقه‌ای و بینالمللی در این زمینه، از جمله فعالیتهای اتحادیه آفریقا، شورای اروپا، شورای همکاری گمرکی (که به سازمان جهانی گمرک نیز معروف است)، اتحادیه اروپا، اتحادیه کشورهای عربی، سازمان توسعه و همکاری اقتصادی و سازمان کشورهای آمریکایی؛ با در نظر داشتن همراه با قدردانی از استاد چندجانبه برای

جلوگیری و مبارزه با فساد از جمله و بهویژه کنوانسیون مبارزه با فساد میان کشورهای آمریکایی مصوب ۲۹ مارس (۱۳۷۴ میلادی) هجری شمسی سازمان کشورهای آمریکایی، کنوانسیون مبارزه با فساد مقامهای جوامع اروپایی یا مقامهای کشورهای عضو اتحادیه اروپا مصوب ۲۶ مه (۱۳۷۶ میلادی) هجری شمسی شورای اتحادیه اروپا، کنوانسیون مبارزه با رشوه‌خواری مقامهای دولتی خارجی در معاملات تجاری بینالمللی مصوب ۲۷ نوامبر (۱۳۷۵ میلادی) هجری شمسی، سازمان توسعه و همکاری اقتصادی،

کنوانسیون حقوق کیفری درمورد فساد مصوب ۲۷ ژانویه ۱۹۹۹ (میلادی ۱۳۷۷) هجری
شمسي کار گروه وزیران شورای اروپا، کنوانسیون حقوق مدنی درمورد فساد مصوب ۴ نوامبر
(۱۹۹۹) میلادی ۱۳/۸/۱۳۷۸ هجری شمسی کار گروه وزیران شورای اروپا و کنوانسیون
اتحادیه آفریقا درمورد جلوگیری و مبارزه با فساد مصوب ۱۲ ژوئیه (۲۰۰۳) میلادی ۳۱/۴
۱۳۸۲/ هجری شمسی اجلاس سران دولتها و کشورهای عضو اتحادیه آفریقا؛
با استقبال از لازماً جرائم سازمان ملل متحد
درمورد مبارزه با جرائم سازمان یافته فرامی در تاریخ ۲۹ سپتامبر (۲۰۰۳) میلادی ۷/۷
۱۳۸۲ هجری شمسی، به شرح زیر توافق نموده‌اند:

فصل اول - مقررات عمومی

ماده ۱- بیان اهداف

اهداف این کنوانسیون عبارتند از:

الف - ارتقاء و تحکیم اقدامات جهت پیشگیری و مبارزه مؤثرتر و
کارآتر با فساد.

ب - ارتقاء، تسهیل و حمایت از همکاریهای بینالمللی و کمکهای
فنی در زمینه پیشگیری و مبارزه با فساد از جمله بازگرداندن داراییها.

پ - ترغیب امانتداری، پاسخگویی و مدیریت مناسب امور عمومی و
اموال دولتی.

ماده ۲ - کاربرد اصطلاحات

از نظر این کنوانسیون:

الف - «مقام دولتی» اطلاق می‌شود به:

۱ - هر شخصی که دارای شغل قانونگذاری، اجرائی، اداری یا قضائی در کشور عضو اعم از انتصابی یا انتخابی و دائم یا موقت باشد و حقوق دریافت کند یا نکند، صرف‌نظر از ارشدیت وی.

۲ - هر شخص دیگری که کار دولتی را انجام میدهد از جمله برای نهاد یا مؤسسات دولتی یا همانظور که در قانون داخلی کشور عضو تعریف شده است و همانگونه که در زمینه مربوط قانون کشور عضو بهکار رفته است، خدمات دولتی ارائه میدهد.

۳ - هر شخص دیگری که به عنوان «مقام دولتی» در قانون کشور عضو تعریف شده باشد، در هر حال از نظر بعضی از اقدامات مندرج در فصل (۲) این کنوانسیون، مقام دولتی به معنی شخصی است که یک کار دولتی را انجام میدهد یا همانظور که در قانون داخلی کشور عضو تعریف شده است و همانگونه که در زمینه مربوط قانون کشور عضو به کار رفته است خدمات دولتی ارائه میدهد.

ب - «مقام دولتی خارجی» به هر شخصی اطلاق می‌شود که شغل

قانونگذاری، اجرائی، اداری یا قضائی یک کشور خارجی را اعم از انتصابی یا انتخابی بر عهده دارد و هر شخصی که یک شغل دولتی را برای یک کشور خارجی از جمله یک نهاد یا مؤسسه دولتی انجام میدهد.

پ - « مقام یک سازمان عمومی بینالمللی » به کارمند بینالمللی یا هر شخصی اطلاق میشود که توسط چنین سازمانی مجاز میباشد از طرف آن سازمان اقدام نماید.

ت - « اموال » به داراییها از هر نوع اعم از مادی یا غیرمادی، منقول یا غیرمنقول، ملموس یا غیرملموس و استناد قانونی یا استناد مبین حق یا منافع در داراییهای مذبور اطلاق میشود.

ث - « عواید ناشی از جرم » به هر مالی اطلاق میشود که به صورت مستقیم یا غیرمستقیم از طریق ارتکاب جرم به دست آید.

ج - « مسدود کردن » یا « ضبط »، به جلوگیری موقت از انتقال، تبدیل، فروش یا جابه جایی یا بر عهده گرفتن موقت مسؤولیت اداره یا کنترل اموال براساس دستور صادره توسط دادگاه یا مرجع صلاحیتدار دیگر اطلاق میشود.

ج - « مصادره » که در موارد قابل اعمال شامل زیان و ازدست دادن است به محرومیت دائم از اموال با حکم دادگاه یا مرجع صلاحیتدار دیگر اطلاق میشود.

ح - « جرم اصلی » به هر جرمی اطلاق میشود که در نتیجه آن، عوایدی حاصل شده است که ممکن است همانطور که در ماده (۲۳) این کنوانسیون تعریف شده است به صورت موضوع یک جرم در آید.

خ - « تحويل کنترل شده محموله » به فن تجویز ورود، گذر و خروج محمولههای غیرقانونی یا مظنون، از قلمرو یک یا چند کشور با آگاهی و تحت نظارت مقامات صلاحیتدار آنها با هدف تحقیق و تفحص درباره یک جرم و شناسایی افراد دخیل در ارتکاب جرم اطلاق میشود.

ماده ۳ - دامنه شمول

۱ - این کنوانسیون طبق شرایط آن جهت پیشگیری، بررسی و پیگرد فساد و مسدود کردن، ضبط، مصادره و بازگرداندن عواید ناشی از جرائم موضوع این کنوانسیون به کار خواهد رفت.

۲ - از نظر اجراء این کنوانسیون، در رابطه با جرائم احرار شده در آن، ضرورتی ندارد که حتماً منجر به خسارت یا لطمہ به اموال دولتی شوند، مگر این که به صورت دیگری در آن بیان شده باشد.

ماده ۴ - حفظ حاکمیت

۱ - کشورهای عضو، تهدیات خود براساس این کنوانسیون را طبق اصول حاکمیت برابر و تمامیت ارضی کشورها و عدم دخالت در امور داخلی سایر کشورها

انجام خواهند داد.

- ۲ - هیچ چیز در این کنوانسیون، یک کشور عضو را محق نمینماید تا در قلمرو کشور دیگری اعمال صلاحیت و اجراء اموری را بنماید که منحصرآ طبق قانون داخلی آن کشور برای مراجع آن کشور در نظر گرفته شده است.

فصل دوم - اقدامات پیشگیرانه

ماده ۵ - سیاستها و اقدامات پیشگیری از فساد

۱ - هر کشور عضو، طبق اصول اساسی نظام حقوقی خود، سیاستهای مؤثر و هماهنگ ضد فساد را که مشارکت جامعه را ارتقاء میدهد و اصول حاکمیت قانون، مدیریت مناسب امور عمومی و اموال دولتی، یکپارچگی، شفافیت و مسؤولیتپذیری را منعکس میکند، توسعه داده و اجراء خواهد کرد یا به آنها ادامه خواهد داد.

۲ - هر کشور عضو، تلاش خواهد نمود تا اقدامات مؤثری را با هدف پیشگیری از فساد به عمل آورده و آنها را ترغیب کند.

۳ - هر کشور عضو، تلاش خواهد نمود تا به صورت متناوب استاد قانونی مربوط و اقدامات اداری را از نظر تعیین کفایت آنها برای پیشگیری و مبارزه با فساد ارزیابی نماید.

۴ - کشورهای عضو، به نحو مقتضی و طبق اصول اساسی نظام حقوقی خود با یکدیگر و سازمانهای منطقه‌ای و بینالمللی مربوط در جهت ارتقاء و توسعه اقدامات موضوع این ماده همکاری خواهند نمود. این همکاری ممکن است مشارکت در پروژه‌ها و برنامه‌های بینالمللی با هدف پیشگیری از فساد را دربر گیرد.

ماده ۶ - نهاد یا نهادهای مسؤول پیشگیری از فساد

۱ - هر کشور عضو، براساس اصول اساسی نظام حقوقی یا درصورت اقتضاء، وجود نهاد یا نهادهایی را که به وسیله روشهایی مانند موارد زیر از فساد جلوگیری میکنند، تضمین خواهد کرد:

الف - اجراء سیاستهای موضوع ماده (۵) این کنوانسیون و درصورت اقتضاء نظارت و هماهنگی اجراء آن سیاستها.

ب - افزایش و نشر آگاهی درباره پیشگیری از فساد.

۲ - هر کشور عضو، طبق اصول اساسی نظام حقوقی خود، به نهاد یا نهادهای موضوع بند (۱) این ماده استقلال لازم را اعطاء خواهد نمود تا این نهاد یا نهادها را قادر سازد وظایف خود را فارغ از نفوذ غیرضروری به نحو مؤثری انجام دهند و منابع مادی لازم و کارکنان متخصص و آموزشی که چنین کارکنائی ممکن است نیاز داشته باشند تا وظایف خود را انجام دهنند، تأمین خواهد نمود.

۳ - هر کشور عضو، نام و نشانی مرجع یا مراجعی را که ممکن است در توسعه و اجراء اقدامات ویژه جهت جلوگیری از فساد، سایر کشورهای عضو را باری دهند،

به دبیرکل سازمان ملل متحد اطلاع خواهد داد.

ماده ۷ - بخش دولتی

۱ - هر کشور عضو، در صورت اقتضاء، براساس اصول اساسی نظام حقوقی خود تلاش خواهد نمود تا نظامهای را با ویژگیهای زیر جهت استخدام، بهکارگیری، حفظ، ارتقاء و بازنشستگی کارمندان و در صورت اقتضاء سایر مقامات دولتی غیرمنتخب اتخاذ و حفظ کند و تحکیم بخشد:

الف - براساس اصول کارآیی، شفافیت و معیارهای هدفمند مثل شایستگی، برابری و استعداد باشند.

ب - شامل مراحل کافی جهت گرینش و آموزش افراد برای مقامهای دولتی که به ویژه دربرابر فساد آسیبپذیر هستند و در صورت اقتداء چرخش کاری چنین افرادی برای مشاغل دیگر باشند.

پ - با درنظر گرفتن سطح توسعه اقتصادی کشور عضو، معیارهای پرداخت برابر و پاداش را ارتقاء دهد.

ت - برنامههای آموزشی و پرورشی را ارتقاء دهنده تا آنها را قادر نمایند که الزامات اجراء مناسب، صحیح و آبرومند وظایف عمومی را برآورده نمایند و آموزش تخصصی و مناسب را ارائه دهنده تا آگاهیهای آنها را نسبت به خطرات فساد ذاتی در اجراء وظایفشان ارتقاء دهد. برنامههای مزبور ممکن است در موارد قابل اعمال، اشاره به استانداردها یا ضوابط رفتاری داشته باشد.

۲ - هر کشور عضو، مطابق با اهداف این کنوانسیون و طبق اصول اساسی قانون داخلی خود اتخاذ اقدامات قانونی و اداری مناسب را مدنظر قرار خواهد داد تا معیارهای مربوط به نامزدی و انتخاب جهت مشاغل دولتی را ارائه دهد.

۳ - هر کشور عضو، همچنین مطابق با اهداف این کنوانسیون و براساس اصول اساسی قانون داخلی خود اتخاذ اقدامات اداری و قانونی مقتضی را مدنظر قرار میدهد تا شفافیت در تأمین مالی نامزدها را برای مشاغل منتخب دولتی و درجایی که صدق کند تأمین مالی احزاب سیاسی را نیز ارتقاء دهد.

۴ - هر کشور عضو، براساس اصول قانون داخلی خود تلاش خواهد کرد تا نظامهایی که شفافیت را ارتقاء میدهد و از تنافع جلوگیری مینماید، اتخاذ و حفظ کرده و تحکیم بخشد.

ماده ۸ - ضوابط مربوط به رفتار مقامات دولتی

۱ - هر کشور عضو، به منظور مبارزه با فساد، طبق اصول اساسی نظام حقوقی خود یکپارچگی، صداقت و مسؤولیت را در بین مقامات دولتی خود ارتقاء خواهد

داد.

۲ - هر کشور عضو، بهویژه تلاش خواهد نمود تا در چهارچوب نظام

حقوقی و سازمانی خود مقررات یا استانداردهای رفتاری را جهت اجراء صحیح، آبرومندانه و مناسب عملکردهای دولتی بهکار برد.

۳ - هر کشور عضو، به منظور اجراء مفاد این ماده، درصورت اقتضاء

براساس اصول اساسی نظام حقوقی خود، ابتکارات مربوط به سازمانهای منطقه‌ای،

بین منطقه‌ای و چندجانبه مثل ضوابط بینالمللی نحوه رفتار مقامات دولتی مندرج در

ضمیمه قطعنامه شماره ۵۹/۵۱ مورخ دوازده دسامبر(۱۳۷۵) میلادی ۲۱/۹/۱۹۹۶ هجری شمسی

جمع عمومی را مدنظر قرار میدهد.

۴ - هر کشور عضو، طبق اصول اساسی قانون داخلی خود، برقراری

اقدامات و نظامهایی را جهت تسهیل گزارشده فساد به مراجع مربوط توسط مقامات دولتی

درموقعی که بهچنین اعمالی دراجراء وظایف خود برخورد مینمایند، مورد بررسی قرار

خواهد داد.

۵ - هر کشور عضو، درصورت اقتضاء و طبق اصول اساسی قانون داخلی

خود تلاش خواهد نمود تا اقدامات و نظامهای مورد نیاز مقامات دولتی را ایجاد نماید

تا در رابطه با فعالیتهای بیرونی خود، استخدام، سرمایه‌گذاری، ذخایر مالی و هدایای

کلان یا منافعی که ممکن است از آن، تضاد منافع در رابطه با وظایف آنها بهعنوان

مقامات دولتی بروز کند، اظهاریهای را برای مراجع مربوط تهیه نماید.

۶ - هر کشور عضو، طبق اصول اساسی قانون داخلی خود، اتخاذ

اقدامات انتباطی و غیره را نسبت به مقامات دولتی که ضوابط یا مقررات برقرار شده

براساس این ماده را نقض میکنند، مدنظر قرار خواهد داد.

ماده ۹ - کارپردازی دولتی و مدیریت منابع مالی دولتی

۱ - هر کشور عضو، طبق اصول اساسی نظام حقوقی خود، اقدامات مقتضی

را اتخاذ خواهد نمود تا نظامهای کارپردازی مناسب را براساس شفافیت، رقابت و

معیارهای عینی در تصمیمگیری که از جمله در رابطه با جلوگیری از فساد مؤثر هستند

برقرار نماید. چنین نظامهایی که ممکن است آستانه ارزش‌های مقتضی را در اجراء، مورد

توجه قرار دهد، از جمله موارد زیر را مدنظر قرار خواهند داد:

الف - توزیع عمومی اطلاعات مربوط به تشریفات کارپردازی و

قراردادها از جمله اطلاعات مربوط به دعوت برای مناقصه و اطلاعات مربوط درباره اعطاء

قراردادها که برای مناقصه گذاران بالقوه وقت کافی را فراهم میآورد تا پیشنهادهای

مناقصه خود را تهیه و ارائه دهند.

ب - برقراری شرایط مشارکت از جمله گزینش و معیار اعطاء و مقررات

مناقصه و انتشار آنها از قبل.

پ - استفاده از اهداف و معیارهای از پیش تعیین شده جهت تصمیمات

مربوط به کارپردازی دولتی به منظور تسهیل تأیید بعدی اجراء درست مقررات یا تشریفات.

ت - نظام مؤثر بررسی داخلی شامل نظام استینیاف بهمنظور حصول

اطمینان از وجود چاره‌جوییها و راهچارهای قانونی درصورتی که قواعد یا تشریفات ایجاد شده بهموجب این بند به اجراء درنیاید.

ث - درصورت اقتضاء اقداماتی جهت تنظیم مسائل مربوط به فرد

مسئول کارپردازی مثل اعلام سود در کارپردازیهای دولتی ویژه، بررسی مراحل کاری و نیازهای آموزشی.

۲ - هر کشور عضو، طبق اصول اساسی نظام حقوقی خود، اقدامات مقتضی

را اتخاذ خواهد نمود تا شفافیت و مسؤولیت‌پذیری در مدیریت منابع مالی دولتی ارتقاء یابد. چنین اقداماتی از جمله موارد زیر را دربر خواهد گرفت:

الف - تشریفات تصویب بودجه داخلی.

ب - گزارش بهموقع درآمدها و هزینه‌ها.

پ - نظام حسابداری و ممیزی استاندارد و نظارت مربوط.

ت - نظامهای مؤثر و کارای مدیریت خطر و کنترل داخلی، و

ث - درصورت اقتضاء اقدام اصلاحی، درصورت عدم رعایت الزامات

مقرر به موجب این بند.

۳ - هر کشور عضو، اقدامات اداری و مدنی را برحسب ضرورت طبق اصول

اساسی قانون داخلی خود اتخاذ خواهد نمود تا یکپارچگی دفتر حسابرسی، سوابق،

صورتحسابهای مالی یا سایر اسناد مربوط به درآمدها و هزینه‌های عمومی حفظ و از

مخدوش شدن چنین اسنادی جلوگیری شود.

ماده ۱۰ - گزارشدهی عمومی

هر کشور عضو، با مدنظر قرار دادن نیاز به میارزه با فساد، طبق

اصول اساسی قانون داخلی خود، برحسب ضرورت اقدامات لازم را اتخاذ خواهد نمود تا

شفافیت در بخش دولتی از جمله با توجه به تشکیلات، عملکرد و فرآیندهای تصمیمگیری

آن، ارتقاء یابد. چنین اقداماتی ممکن است از جمله موارد زیر را شامل شود:

الف - اتخاذ مراحل یا مقرراتی که به اعضاء جامعه امکان میدهد

درصورت اقتضاء اطلاعاتی را درمورد تشکیلات، عملکرد و فرآیندهای تصمیمگیری مدیریت

دولتی آن و با درنظرگرفتن حراست از زندگی خصوصی و دادهای شخصی، اطلاعاتی را

درمورد تصمیمگیریها و اعمال قانونی که به کلیه اعضای جامعه مربوط میشود، بهدست

آورند.

ب - درصورت اقتضاء تسهیل تشریفات اداری بهمنظور تسهیل دسترسی

عموم به نهادهای تصمیمگیر صلاحیتدار.

پ - انتشار اطلاعاتی که ممکن است گزارشهای دورهای درخصوص خطرات فساد در مدیریت دولتی آن را دربر گیرد.

ماده ۱۱ - تدابیر مربوط به قوه قضائیه و واحدهای دادستانی

۱ - با درنظر گرفتن استقلال قضائی و نقش مهم آن در مبارزه با فساد، هر کشور عضو طبق اصول اساسی نظام حقوقی خود و بدون خدشه وارد آمدن به استقلال قضائی، اقداماتی را اتخاذ خواهد نمود تا یکپارچگی تقویت شود و از فرستهای فساد در بین اعضای قوه قضائیه ممانعت به عمل آید. چنین اقداماتی ممکن است شامل قواعد درخصوص رفتار اعضای قوه قضائیه شود.

۲ - اقداماتی در همان راستا مثل مواردی که طبق بند (۱) این ماده اتخاذ شده است، ممکن است در واحد دادستانی در آن دسته از کشورهای عضوی که در آنجا بخشی از قوه قضائیه را تشکیل نمیدهد، اما از استقلال شبیه قوه قضائیه برخوردار است معرفی و بهاجراء درآید.

ماده ۱۲ - بخش خصوصی

۱ - هر کشور عضو، طبق اصول اساسی قوانین داخلی خود، اقداماتی را اتخاذ خواهد نمود تا از فساد بخش خصوصی جلوگیری کند، استانداردهای حسابرسی و ممیزی را در بخش خصوصی ارتقاء دهد و درصورت اقتضاء مجازاتهای مؤثر، بازدارنده مدنی، اداری یا کیفری مناسب را به خاطر قصور در پیروی از چنین اقداماتی، درنظر بگیرد.

۲ - اقدامات جهت دستیابی به این اهداف، ممکن است از جمله شامل موارد زیر شود:

الف - ارتقاء همکاری بین نهادهای مجری قانون و واحدهای خصوصی مربوط.

ب - ترغیب توسعه استانداردها و تشریفات طراحی شده جهت حفظ یکپارچگی واحدهای خصوصی مربوط از جمله نحوه رفتار جهت اجراء درست، آبرومندانه و مناسب فعالیتهای شغلی و کلیه حرف مربوط و جلوگیری از تنابع منافع و جهت ارتقاء استفاده از رویه‌های تجاری مناسب در بین مشاغل و در روابط قراردادی مشاغل با دولت.

پ - ارتقاء شفافیت در بین واحدهای خصوصی از جمله درصورت اقتضاء اقداماتی درخصوص هویت اشخاص حقیقی و حقوقی دخیل در ایجاد و مدیریت شخصیت حقوقی شرکتها.

ت - پیشگیری از سوء استفاده از تشریفات مربوط به واحدهای خصوصی از جمله تشریفات مربوط به یارانهها و پروانههای اعطای شده توسط مراجع دولتی جهت فعالیتهای بازرگانی.

ث - جلوگیری از تعارض منافع از طریق وضع محدودیتها بهنحو مقتضی

و برای مدت معقولی بر فعالیتهای حرفه‌ای مقامات دولتی قبلی یا استخدام مقامات دولتی توسط بخش خصوصی بعد از استعفاء یا بازنیستگی در صورتی که چنین فعالیتها یا استخدامها بهطور مستقیم به وظایفی مربوط شود که اینگونه مقامات دولتی در زمان تصدی بر عهده یا بر آنها ناظارت داشته‌اند.

ج - تضمین این‌که مؤسسات خصوصی با مدنظر قراردادن ساختار و اندازه خود، کنترلهای ممیزی داخلی کافی جهت کمک به جلوگیری و کشف فساد را دارد و این‌که حسابها و صورتحسابهای مالی لازم چنین مؤسسات خصوصی مشمول ممیزی مناسب و تشریفات تأیید قرار گیرد.

۳ - هر کشور عضو، جهت پیشگیری از فساد، طبق قوانین و مقررات خود که مربوط به حفظ دفاتر و سوابق، اعلام کتبی وضع مالی و استانداردهای ممیزی و حسابرسی است، اقدامات مقتضی را جهت منع کردن اعمال زیر که با هدف ارتکاب هر یک از جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون انجام شده است، اتخاذ خواهد نمود:

الف - دایر کردن حسابهای خارج از دفاتر.
ب - دایر کردن معاملات مخفی یا معاملاتی که به اندازه کافی مشخص نیستند.

پ - ثبت هزینه‌هایی که وجود خارجی ندارد.
ت - ثبت دیون همراه با شناسایی نادرست اهداف آنها.
ث - استفاده از استناد جعلی؛ و
ج - نابودی عمدی استناد حسابداری قبل از موعدی که قانون پیش‌بینی کرده است.

۴ - هر کشور عضو، اجازه کسر مالیات هزینه‌های تشکیل دهنده رشوه‌خواری را که یکی از عناصر تشکیل دهنده جرائم احراز شده براساس مواد (۱۵) و (۱۶) این کنوانسیون می‌بایشد و در صورت اقضاء سایر هزینه‌های متتحمل شده در پیشبرد رفتار فسادآور را نخواهد داد.

ماده ۱۳ - مشارکت جامعه

۱ - هر کشور عضو، در چهارچوب امکانات خود و طبق اصول اساسی قانون داخلی خود، اقدامات مقتضی را به عمل خواهد آورد تا شرکت فعالانه افراد و گروههای خارج از بخش دولتی مثل جامعه مدنی، سازمانهای غیردولتی و سازمانهای جامعه‌دار را جهت جلوگیری و مبارزه با فساد، ارتقاء دهد و آگاهی عمومی را در رابطه با وجود، علل و شدت و تهدید فساد ارتقاء دهد. مشارکت باید با انجام اقداماتی مانند موارد زیر تقویت شود:

الف - ارتقاء شفافیت و مشارکت مردم در فرآیند تصمیم‌گیری.
ب - تضمین این امر که مردم دسترسی مؤثر به اطلاعات دارند.

پ - انجام فعالیتهای مربوط به اطلاع‌رسانی همگانی که به عدم

تحمل فساد و نیز برنامه‌های آموزشی مردمی از جمله برنامه‌های درسی مدارس و
دانشگاهها کمک میکند.

ت - ارج نهادن، ارتقاء و حمایت از آزادی جهت یافتن، دریافت،
نشر و توزیع اطلاعات مربوط به فساد.

این آزادی ممکن است منوط به بعضی محدودیتها باشد اما اینها فقط
همانهایی خواهند بود که قانون تعیین کرده و برای موارد زیر لازم هستند:
(۱) احترام به حقوق یا حیثیت دیگران.

(۲) حفظ امنیت ملی یا نظام عمومی یا بهداشت یا اخلاق عمومی.
۲ - هر کشور عضو اقدامات مقتضی را اتخاذ خواهد نمود تا تضمین

کند که نهادهای خدفاساد مربوط موضوع این کنوانسیون برای مردم شناخته شده‌اند و
درصورت اقتضاء دسترسی به این نهادها را جهت گزارشده، از جمله به صورت ناشناس از
هر حادثه‌ای که ممکن است طبق این کنوانسیون جرم تلقی شود، فراهم خواهد آورد.

ماده ۱۴ - اقداماتی جهت پیشگیری از پولشویی

۱ - هر کشور عضو، موارد زیر را انجام خواهد داد:

الف - تشکیل نظام جامع نظارتی و کنترلی داخلی برای بانکها و
سازمانهای مالی غیربانکی از جمله اشخاص حقیقی یا حقوقی که خدمات رسمی یا غیررسمی
جهت انتقال پول یا اشیاء ارزشمند ارائه میدهند و درصورت اقتضاء سایر نهادها
بهویژه آنها بیکاری که مستعد پولشویی هستند، درچهارچوب صلاحیت خود بهمنظور جلوگیری
و کشف تمامی اشکال پولشویی. این نظام برشرایطی که مشتری باید داشته باشد و درصورت
اقتضاء شناسایی مالک منافع، حفظ سوابق و گزارش نمودن معاملات مشکوک تأکید خواهد
کرد.

ب - بدون خدشه وارد آمدن به ماده (۴۶) این کنوانسیون، تضمین

این که مراجع اداری، نظارتی، مجری قانون وسایر مراجع متعدد به مبارزه با پولشویی
(از جمله و درصورت اقتضاء بهموجب قانون داخلی، مراجع قضائی) این توانایی را دارند
تا در سطوح ملی و بینالمللی درچهارچوب شرایطی که قانون داخلی آن تعیین کرده است
همکاری و تبادل اطلاعات نمایند و بدینمنظور ایجاد واحد اطلاعاتی مالی را مدنظر
قرار خواهد داد تا به عنوان مرکز ملی جماعتی، تجزیه و تحلیل و نشر اطلاعات مربوط
به پولشویی بالقوه خدمت کند.

۲ - کشورهای عضو، اجراء اقدامات امکانپذیر را جهت شناسایی و
نظارت بر نقل و انتقال پول و استناد قابل انتقال در طول مرزهای خود با رعایت
تضمينهایی بهمنظور حصول اطمینان از استفاده مناسب از اطلاعات، بدون این که مانع
نقل و انتقال سرمایه قانونی شود مدنظر قرار خواهد داد. چنین اقداماتی ممکن است

شامل الزام افراد و حرف به گزارش انتقال مقادیر معتبره وجه و اسناد قابل انتقال شود.

۳ - کشورهای عضو، اجراء اقدامات مقتضی و امکانپذیر را مدنظر قرار خواهند داد تا مؤسسات مالی از جمله فرستنده‌گان وجود را ملزم به موارد زیر نمایند:

الف - جهت انتقال الکترونیکی وجود و پیامهای مربوط، اطلاعات دقیق و معنیدار را در رابطه با شخص بانی بر روی فرم درج کنند.

ب - چنین اطلاعاتی را در سراسر زنجیره پرداخت حفظ کنند؛ و

پ - اجراء اقدامات امنیتی دقیق، جهت انتقال وجودی که حاوی اطلاعات کامل درخصوص شخص بانی نیست.

۴ - در راستای ایجاد نظام نظارتی و کنترلی طبق این ماده و بدون خدشه واردآمدن به هر ماده دیگر این کنوانسیون، از کشورهای عضو درخواست می‌شود تا از ابتکارات مربوط به سازمانهای منطقه‌ای، بینالمللی و چندجانبه علیه پوشش استفاده کنند.

۵ - کشورهای عضو، تلاش خواهند نمود تا همکاریهای جهانی، منطقه‌ای، زیرمنطقه‌ای و دوچانبه را در بین مراجع نظارتی قضائی، مجری قانون و مالی به منظور مبارزه با پوشش گسترش دهند.

فصل سوم - جرمانگاری و اجراء قانون

ماده ۱۵ - ارتشاء مقامات دولتی داخلی

هر کشور عضو، اقدامات قانونی و سایر اقدامات لازم را اتخاذ

خواهد نمود تا موارد زیر زمانی که به صورت عمدی ارتکاب یافته باشند، به عنوان جرائم کیفری به حساب آیند:

الف - وعده، ارائه یا دادن امتیاز بیمورد به یک مقام دولتی

به صورت مستقیم یا غیرمستقیم برای خود آن مقام یا هر شخص یا واحد دیگر برای این که آن مقام در انجام وظایف رسمی خود عملی را نجام دهد یا از انجام آن اجتناب ورزد.

ب - درخواست یا قبول امتیاز بیمورد از طرف یک مقام دولتی به

صورت مستقیم یا غیرمستقیم برای خود آن مقام یا هر شخص یا واحد دیگر برای این که آن مقام در انجام وظایف رسمی خود عملی را انجام دهد یا از انجام آن اجتناب ورزد.

ماده ۱۶ - ارتشاء مقامهای دولتی خارجی و مقامهای سازمانهای عمومی بینالمللی

۱ - هر کشور عضو، قوانین و سایر اقدامات ضروری را اتخاذ خواهد

نمود تا وعده، ارائه یا دادن یک امتیاز بیمورد به یک مقام دولتی خارجی یا مقام سازمان عمومی بینالمللی برای خود آن مقام یا هر شخص یا واحد دیگر برای این که آن مقام در انجام وظایف رسمی خود عملی را انجام دهد یا از انجام آن اجتناب ورزد یا برای این که کسب و کاری را بدست آورد یا حفظ کند یا سایر امتیازهای بیمورد در ارتباط با رفتار تجارت بینالملل، درصورتی که به صورت عمدی ارتکاب یابد، جرم تلقی گردد.

۲ - هر کشور عضو، اتخاذ قوانین و سایر اقدامات ضروری را مورد بررسی قرار خواهد داد تا درخواست یا قبول امتیاز بیمورد توسط یک مقام دولتی خارجی یا مقام سازمان عمومی بینالمللی به صورت مستقیم یا غیرمستقیم برای خود آن مقام یا هر شخص یا واحد دیگر برای این که آن مقام در انجام وظایف رسمی خود عملی را انجام دهد یا از انجام آن اجتناب ورزد، درصورتی که به صورت عمدی ارتکاب یابد، جرم تلقی گردد.

ماده ۱۷- حیف و میل، اختلاس و استفاده غیرمجاز از اموال توسط مقامهای دولتی

هر کشور عضو، قوانین و سایر اقدامات ضروری را اتخاذ خواهد نمود تا حیفو میل، اختلاس و دیگر استفاده‌های غیرمجاز از هر مال یا وجوده دولتی یا شخصی یا اوراق بهادر یا هر چیز دیگر با ارزش توسط مقام دولتی در جهت منافع خود یا هر شخص یا واحد دیگر که بنا به موقعیت شغلی او به وی واگذار شده است، درصورتی که به صورت عمدی ارتکاب یابد، جرم تلقی گردد.

ماده ۱۸ - اعمال نفوذ در معاملات

هر کشور عضو، قوانین و سایر اقدامات ضروری را اتخاذ خواهد نمود تا موارد زیر، زمانی که بهصورت عمدی ارتکاب یابد، جرم تلقی گردد:

الف - وعده، ارائه یا دادن امتیاز بیمورد به یک مقام دولتی یا هر شخص دیگر بهصورت مستقیم یا غیرمستقیم برای این که آن مقام دولتی یا شخص از نفوذ واقعی یا فرضی خود با هدف کسب امتیاز بیمورد از اداره یا مرجع دولتی کشور عضو برای شخص برانگیزندۀ این عمل یا هر شخص دیگر سوء استفاده‌کند.

ب - درخواست یا قبول مستقیم یا غیرمستقیم امتیاز بیمورد از طرف مقام دولتی یا هر شخص دیگر برای خود آن مقام یا شخص دیگر برای این که آن مقام دولتی یا آن شخص از نفوذ واقعی یا فرضی خود با هدف کسب امتیاز بیمورد از اداره یا مرجع دولتی کشور عضو سوء استفاده نماید.

ماده ۱۹ - سوء استفاده از وظایف

هر کشور عضو، اتخاذ قوانین و سایر اقدامات مقتضی را مدنظر قرار خواهد داد تا سوءاستفاده از وظایف یا جایگاه یعنی اجراء یا قصور در اجراء عملی

برخلاف قوانین توسط مقام دولتی در حین انجام وظایف خود بهمنظور کسب امتیاز بیمورد برای خود یا شخص یا واحد دیگر، موقعي که بهصورت عمدی ارتکاب یابد، بهعنوان جرم کیفری تلقی شود.

ماده ۲۰ - دارا شدن منغیرحق

هر کشور عضو، با توجه به قانون اساسی و اصول اساسی نظام حقوقی خود، اتخاذ قوانین و سایر اقدامات لازم را مدنظر قرار میدهد تا دارا شدن من غیرحق یعنی افزایش چشمگیر داراییهای یک مقام دولتی را که به صورت معقول نمیتواند در ارتباط با درآمد قانونی خود توضیح دهد، موقعي که بهصورت عمدی ارتکاب یابد، جرم کیفری تلقی شود.

ماده ۲۱ - ارتشاء در بخش خصوصی

هر کشور عضو، اتخاذ قوانین و سایر اقدامات مقتضی را مدنظر قرارخواهد داد تا موارد زیر در صورتی که بهصورت عمدی در خلال فعالیتهای اقتصادی، مالی یا بازرگانی ارتکاب یافتهباشد، جرم کیفری تلقی شود:

الف - وعده، ارائه یا دادن مستقیم یا غیرمستقیم امتیاز بیمورد به هر شخص، که در هر جایگاهی برای بخش خصوصی فعالیت یا آن را اداره میکند برای خود آن شخص یا شخص دیگر برای این که وی با زیرپاگذاشت وظایف خود، عملی را انجام دهد یا از انجام آن خودداری نماید.

ب - درخواست یا قبول مستقیم یا غیرمستقیم امتیاز بیمورد توسط هر شخص که در هر جایگاهی برای بخش خصوصی فعالیت یا آن را اداره میکند برای خود آن شخص یا شخص دیگر برای این که وی با زیرپاگذاشت وظایف خود، عملی را انجام دهد یا از انجام آن اجتناب ورزد.

ماده ۲۲ - اختلاس اموال در بخش خصوصی

هر کشور عضو، اتخاذ قوانین و سایر اقدامات مقتضی را مدنظر قرار خواهد داد تا ارتکاب اختلاس در حین فعالیتهای اقتصادی، مالی یا بازرگانی، توسط شخصی که در هر جایگاهی در بخش خصوصی فعالیت میکند یا آن را اداره میکند، از هر مالی، وجود خصوصی یا اوراق بهادر یا هر چیز با ارزشی که به موجب جایگاه شغلی وی، به او واگذار شدهاست، در صورتی که بهصورت عمدی ارتکاب یافته باشد، به عنوان جرم کیفری تلقی گردد.

ماده ۲۳ - تطهیر عواید ناشی از جرم

۱ - هر کشور عضو، طبق اصول اساسی قوانین داخلی خود، قوانین و اقداماتی ضروری را اتخاذ خواهد نمود تا موارد زیر در صورتی که بهصورت عمدی ارتکاب یابد، جرم کیفری تلقی گردد:

الف -

(۱) تبدیل یا انتقال اموالی که مشخص است از عواید جرم به دست آمده است، با هدف تغییر دادن یا مخفی کردن منشاء غیرقانونی اموال یا کمک به هر شخصی که در ارتکاب جرم مناسب، دخیل بوده است، به منظور گریز از عواقب قانونی عمل خود.

(۲) تغییر دادن یا مخفی کردن ماهیت واقعی، منبع، موقعیت، انتقال، جایه‌جایی یا مالکیت یا حقوق در رابطه با اموالی که مشخص است از عواید جرم به دست آمده است.

ب - با رعایت مفاهیم بنیادی نظام حقوقی خود:

(۱) استملاک، مالکیت یا استفاده از اموالی که در زمان دریافت، مشخص است که از عواید جرم به دست آمده است.

(۲) مشارکت، همکاری یا تبانی در توطئه جهت ارتکاب، تلاش برای ارتکاب و کمک، برانگیختن، تسهیل و مشاوره در ارتکاب هر جرمی که طبق این ماده احراز شده است.

۲ - از نظر اجراء یا به کارگیری بند(۱) این ماده:

الف - هر کشور عضو، در صدد خواهد بود تا بند(۱) این ماده را تا گسترده‌ترین حد جرائم مناسب به کار گیرد.

ب - هر کشور عضو، حداقل حد جامعی از تخلفات کیفری احراز شده طبق این کنوانسیون را به عنوان جرائم انتسابی به حساب خواهد آورد.

پ - از نظر ردیف (ب) فوق، جرائم انتسابی، شامل جرائم ارتکاب یافته هم در داخل و هم خارج از حوزه صلاحیت کشور عضو مورد بحث خواهد بود. به هر حال جرائم ارتکابی در خارج از حوزه صلاحیت یک کشور عضو تنها زمانی جرم کیفری تلقی خواهد شد که رفتار مربوط، طبق قانون داخلی کشوری که جرم در آن ارتکاب یافته است، جرم کیفری تلقی شود و طبق قانون داخلی کشور عضوی که این ماده را اعمال یا اجراء مینماید در صورت ارتکاب در آنجا نیز، جرم کیفری تلقی شود.

ت - هر کشور عضو، نسخی از قوانینی که این ماده را قابل اجراء می‌سازد و هر تغییر بعدی چنین قوانینی یا شرح مربوط به آن را به دبیر کل سازمان ملل متحد ارائه خواهد داد.

ث - چنانچه اصول اساسی قوانین داخلی یک کشور عضو مقرر کند، آن کشور میتواند تصريح کند که جرائم درج شده در بند(۱) این ماده در رابطه با افرادی که جرم انتسابی را مرتکب شده‌اند، اعمال نمی‌شود.

ماده ۲۴ - اختفاء

هر کشور عضو، بدون خدشه وارد آمدن به مفاد ماده(۲۳) این کنوانسیون، اتخاذ قوانین و سایر اقدامات مقتضی را مدنظر قرار خواهد داد تا بعد از

ارتكاب هر یک از جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون و بدون این که شخص در چنین جرائمی شرکت داشته باشد، مخفی نمودن یا ادامه نگهداری اموالی که شخص دخیل میداند که چنین اموالی ناشی از جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون میباشد، درصورتی که این امر عمداً صورت گرفته باشد، جرم کیفری تلقی شود.

ماده ۲۵ - ممانعت از اجراء عدالت

هر کشور عضو، قوانین و سایر اقدامات مقتضی را اتخاذ خواهد نمود

تا موارد زیر درصورتی که به صورت عمدی صورت گیرد، جرم کیفری تلقی گردد:

الف - استفاده از زور، تهدید یا ارعاب یا وعده، ارائه یا دادن

امتیاز بیمورد برای برانگیختن شهادت دروغ یا دخالت در شهادت دادن یا ارائه مدارک و شواهد در دادرسی مربوط به ارتکاب جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون.

ب - استفاده از زور، تهدید یا ارعاب برای مداخله در اجراء

وظایف رسمی یک مقام قضائی یا مجری قانون در ارتباط با ارتکاب جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون، هیچچیز در این بند خدشهای به حق کشورهای عضو برای وضع قوانینی که سایر طبقات مقامهای دولتی را مورد محافظت قرار میدهد، وارد نمیآورد.

ماده ۲۶ - مسؤولیت اشخاص حقوقی

۱ - هر کشور عضو، طبق اصول حقوقی خود اقدامات مقتضی را اتخاذ

خواهد نمود تا در رابطه با شرکت در جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون، مسؤولیت اشخاص حقوقی را مشخص نماید.

۲ - با توجه به اصول حقوقی کشور عضو، مسؤولیت اشخاص حقوقی ممکن است کیفری، مدنی یا اداری باشد.

۳ - چنین مسؤولیتی بدون خدشه وارد آوردن به مسؤولیت کیفری اشخاص حقیقی که جرائم را مرتکب شدهاند، خواهد بود.

۴ - هر کشور عضو، بهویژه تضمین خواهد نمود که اشخاص حقوقی که طبق این ماده مسؤول شناخته میشوند مشمول مجازاتهای مؤثر، مناسب و کیفری یا غیر کیفری بازدارنده میشوند.

ماده ۲۷ - مشارکت در جرم و شروع به جرم

۱ - هر کشور عضو، قوانین و اقدامات لازم دیگر را اتخاذ خواهد

نمود تا طبق قانون داخلی خود، مشارکت در هر سمتی مثل شراکت، معاونت یا تحریک جرمی که طبق این کنوانسیون احراز شده، جرم کیفری تلقی شود.

۲ - هر کشور عضو، میتواند قوانین و سایر اقدامات ضروری را اتخاذ نماید تا طبق قوانین داخلی خود، هر تلاشی جهت ارتکاب جرمی که طبق این کنوانسیون احراز شده، جرم کیفری تلقی شود.

۳ - هر کشور عضو، میتواند قوانین و سایر اقدامات لازم را اتخاذ

نماید تا طبق قانون داخلی خود، آمادگی جهت جرم احراز شده براساس این کنوانسیون بهعنوان جرم کیفری تلقی شود.

ماده ۲۸ - آگاهی، قصد و نیت بهعنوان عناصر جرم

آگاهی، قصد یا نیت لازم بهعنوان عنصر جرم احراز شده براساس

این کنوانسیون ممکن است از وضعیت واقعی عینی استنتاج شود.

ماده ۲۹ - قاعده مرور زمان

هر کشور عضو، در صورت اقتضاء طبق قانون داخلی خود، قاعده مرور

زمان طولانی را برقرار خواهد نمود که در آن دادرسیهای هر جرم احراز شده طبق این

کنوانسیون را آغاز نماید و در صورتی که مجرم مورد ادعا از اجراء عدالت گریخته باشد،

قاعده مرور زمان طولانیتر را برقرار یا تعليق قاعده مرور زمان را پیشبيدي خواهد

كرد.

ماده ۳۰ - پیگرد، رسیدگی قضائی و مجازات

۱ - کشور عضو، ارتکاب جرم احراز شده طبق این کنوانسیون را منوط

به مجازاتهایی خواهد نمود که سنگینی جرم را مدنظر قرار میدهند.

۲ - کشور عضو، طبق نظام قانونی و اصول قانون اساسی خود، اقدامات

ضروری را اتخاذ خواهد نمود تا توازن مناسب بین هر مصونیت یا مزایای قضائی اعطاء

شده به مقامات دولتی خود برای انجام وظایف آنها و در صورت لزوم امكان رسیدگی، پیگرد

و رسیدگی قضائی مؤثر جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون ایجاد و حفظ شود.

۳ - کشور عضو، تلاش خواهد نمود تا تضمین کند که هرگونه صلاحیت

حق اعمال قضاویت شخصی به موجب قانون داخلی آن درمورد پیگرد افراد به خاطر جرائم

احراز شده براساس این کنوانسیون به منظور به حداقل رساندن کارآیی اقدامات مربوط

به اجراء قانون در رابطه با این جرائم و با توجه به ضرورت ممانعت از ارتکاب چنین

جرائمی اعمال میشود.

۴ - هر کشور عضو، درمورد جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون،

طبق قانون داخلی خود و با توجه مقتضی به حق دفاع، اقدامات مقتضی را اتخاذ خواهد

نمود تا خواستار تضمین این امر شود که شرایط برقرار شده در رابطه با تصمیمات مربوط

به آزادی تا زمان محاکمه یا استیناف، ضرورت تضمین حضور متهم در دادرسیهای کیفری

بعدی را مدنظر قرار میدهد.

۵ - هر کشور عضو در زمان رسیدگی به موضوع آزادی زودرس یا آزادی

مشروط اشخاصی که به خاطر چنین جرائمی محکوم شدهاند، سنگینی جرائم مربوط را مدنظر

قرار خواهد داد.

۶ - هر کشور عضو تا حدی که با اصول اساسی نظام حقوقی آن مطابقت

داشته باشد، برقراری رویههایی را مدنظر قرار میدهد تا از طریق آنها مقام دولتی

متهم به جرم، برکنار، معلق یا با درنظر داشتن احترام به اصل فرض بر بیگناهی، مجددًا توسط مرجع صلاحیتدار به کار گمارده شود.

۷ - هر کشور عضو درصورتی که سنگینی جرم ایجاد کند تا حدی که مطابق با اصول اساسی نظام حقوقی آن باشد با حکم دادگاه یا هر وسیله مناسب دیگری برای مدتی که قانون داخلی آن تعیین کرده است، برقراری رویه‌هایی را جهت عدمصلاحیت اشخاصیکه محکوم به جرائم احرار شده براساس این کنوانسیون هستند، در موارد زیر مدنظر قرار خواهد داد:

الف - تصدی سمت دولتی.

ب - تصدی سمت در مؤسسه‌های که دولت مالک تمامی یا بخشی از آن باشد.

۸ - بند(۱) این ماده خدشهای به حق اعمال اختیارات انصباطی توسط مقامات صلاحیتدار نسبت به کارکنان وارد نخواهد کرد.

۹ - هیچ چیز در این کنوانسیون بر اصل توصیف جرائم احرار شده براساس این کنوانسیون و دفاعیات قانونی قبل اجراء یا سایر اصول حقوقی حاکم بر قانونی بودن رفتاری که برای قانون داخلی کشور عضو در نظر گرفته شده است، تأثیر نخواهد گذاشت و چنین جرائمی طبق قانون مذبور مورد پیگرد و مجازات قرار خواهد گرفت.

۱۰ - کشورهای عضو تلاش خواهند نمود تا افرادی که به جرائم احرار شده براساس این کنوانسیون محکوم شده‌اند را مجددًا وارد جامعه کنند.

ماده ۳۱ - مسدود کردن، ضبط و مصادره

۱ - هر کشور عضو تا سرحد امکان درچهارچوب نظام حقوقی خود اقدامات لازم را اتخاذ خواهد نمود تا مصادره موارد زیر را مقدور سازد:

الف - عواید حاصل از جرائمی که براساس این کنوانسیون احرار شده یا اموالی که ارزش آن برابر با چنین عوایدی باشد.

ب - اموال، تجهیزات یا سایر وسائلی که در جرائم احرار شده براساس این کنوانسیون بهکار رفته یا تصمیم بر این بوده که در آنها بهکار رود.

۲ - هر کشور عضو اقدامات مقتضی را اتخاذ خواهد نمود تا جهت مصادره نهایی، شناسایی، ردیابی، مسدود کردن یا ضبط هر مورد موضوع بند (۱) این ماده را میسر سازد.

۳ - هر کشور عضو طبق قانون داخلی خود اقدامات قانونی و سایر اقدامات ضروری را اتخاذ خواهد نمود تا امور مربوط به اموال مسدود، ضبط و مصادره شده مشمول بندۀای (۱) و (۲) این ماده را توسط مقامهای صلاحیتدار اداره کند.

۴ - چنانچه بخشی یا کل چنین عواید حاصل از جرم به اموال دیگر تبدیل یا تغییر شکل داده شده باشد، چنین اموالی مشمول اقدامات موضوع این ماده به

جای آن عواید خواهد بود.

۵ - چنانچه چنین عواید حاصل از جرم با اموال به دست آمده از

منابع قانونی مخلوط شده باشد، بدون خدشه وارد آوردن به هرگونه اختیار مربوط به مسدود یا ضبط کردن، چنین اموالی تا حد ارزش برآورده شده عواید مخلوط شده مشمول مصادره خواهد بود.

۶ - درآمد یا منافع حاصل از عواید جرم، از اموالی که چنین

عواید حاصل از جرم به آن تغییر شکل داده یا تبدیل شده باشد یا از اموالی که چنین عواید حاصل از جرم با آن مخلوط شده باشد نیز مشمول اقدامات موضوع این ماده، به همان روش و همان میزان عواید حاصل از جرم خواهد بود.

۷ - از نظر این ماده و ماده (۵۵) این کنوانسیون، هر کشور عضو به

دادگاهها و سایر مقامات صلاحیتدار خود این اختیار را خواهد داد تا دستور دهنده که سوابق بانکی، مالی یا بازرگانی در دسترس قرار گیرد یا ضبط شود. یک کشور عضو به موجب مفاد این بند به دلیل محترمانه بودن امور بانکی، از انجام اقدامات خودداری نخواهد کرد.

۸ - کشورهای عضو میتوانند امکان ملزم بودن این که مجرم، منشاء

قانونی بودن چنین عواید مورد ادعای ناشی از جرم یا سایر اموال مشمول مصادره را نشان دهد تا حدی که چنین الزامی مطابق با اصول اساسی قانون داخلی آن و ماهیت دادرسیهای قضائی یا سایر دادرسیها باشد، مورد بررسی قرار دهنده.

۹ - مفاد این ماده به نحوی تفسیر نخواهد شد که به حقوق شخص ثالث با حُسن نیت، لطمہ وارد آورده.

۱۰ - هیچ چیز در این ماده بر این اصل که اقداماتی که به آن

مستند هستند طبق آن و با رعایت مفاد قانون داخلی کشور عضو تعریف شده و به اجراء درخواهند آمد، تأثیر نخواهد داشت.

ماده ۳۲ - حمایت از شهود، کارشناسان و قربانیان

۱ - هر کشور عضو، براساس نظام حقوقی داخلی خود و درجهارچوب

امکانات خود اقدامات مقتضی را اتخاذ خواهد نمود تا از شهود و کارشناسانی که درخصوص جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون شهادت میدهند و درصورت اقتضاء اقارب و سایر اشخاص نزدیک به آنها در مقابل تلافی یا تهدید بالقوه، حمایت مؤثر به عمل آورده.

۲ - اقداماتی که در بند (۱) این ماده پیشینی شده است، ممکن

است بدون خدشه وارد آوردن به حقوق متهم از جمله رعایت تشریفات قانونی، شامل موارد زیر شود:

الف - برقراری رویههایی جهت حمایت فیزیکی از چنین افرادی،

ازجمله تا حدی که ممکن و شدنی باشد، جایهجایی آنها و درصورت اقتضاء عدم افشاء یا

محدودیت افشاری اطلاعات مربوط به هویت و این که چنین افرادی کجا هستند.

ب - تأمین قواعد مستند که به شهود و کارشناسان این امکان را

بدهد تا به روشی شهادت دهنده سلامت چنین افرادی تضمین شود، مانند فراهم آوردن امکان ادای شهادت از طریق استفاده از فناوری ارتباطی مثل ویدئو و سایر وسایل مناسب.

۳ - کشورهای عضو، انعقاد موافقتامه یا ترتیباتی با سایر کشورها

را جهت تغییر محل زندگی افراد موضوع بند (۱) این ماده، مدنظر قرار خواهد داد.

۴ - مفاد این ماده درمورد قربانیان، تا حدی که به عنوان شهود

هستند، اعمال خواهد شد.

۵ - هر کشور عضو، با توجه به قانون داخلی خود بهگونهای عمل

خواهد کرد که نظرات و نگرانیهای قربانیان در مراحل مناسب دادرسیهای کیفری علیه مجرمان به رویی که به حق دفاع لطمه وارد نیاورد، ارائه گردد و مدنظر قرار گیرد.

ماده ۳۳ - حمایت از افراد گزارش دهنده

هر کشور عضو، گنجاندن اقدامات مقتضی را به منظور تأمین حمایت

از هر کسی که با حسن نیت و بنا به دلایل معقول، هر واقعیت مربوط به جرائم احراز شده براساس این کتوانسیون را به مقامات صلاحیتدار گزارش دهد در برابر هر رفتار غیرقابل توجیه، در نظام حقوقی داخلی خود مورد بررسی قرار خواهد داد.

ماده ۳۴ - عواقب فساد

هر کشور عضو، با توجه مقتضی به حقوق افراد ثالث که با حسن نیت

حاصل شده است، طبق اصول اساسی قانون داخلی خود اقداماتی را اتخاذ خواهد نمود تا با پیامدهای فساد مقابله نماید. در این چهارچوب، کشورهای عضو میتوانند فساد را عامل مربوط در جریانات رسیدگی حقوقی برای لغو یا فسخ قرارداد، پس گرفتن امتیاز یا سایر اسناد مشابه تلقی نمایند یا هر عمل جبرانی دیگری را انجام دهند.

ماده ۳۵ - جبران زیان

هر کشور عضو، اقدامات ضروری را طبق اصل قانون داخلی خود اتخاذ

خواهد نمود تا تضمین کند افراد یا واحدهایی که در اثر فساد متهم زیان شده‌اند، حق دارند تا علیه اشخاصی که مسؤول آن زیان هستند بهمنظور دریافت خسارت، اقامه دعوى نمایند.

ماده ۳۶ - مراجع تخصصی

هر کشور عضو، طبق اصول اساسی نظام حقوقی خود، وجود نهاد یا

نهادها یا افراد متخصص در مبارزه با فساد از طریق اجراء قانون را تضمین خواهد نمود. طبق اصول اساسی نظام کشور به عضو چنین نهاد یا نهادها یا افرادی، استقلال لازم

اعطاء خواهد شد تا بتوانند به نحو مؤثر و بدون نفوذ نامعقول، وظایف خود را انجام دهند. چنین افراد یا کارکنان چنین نهاد یا نهادهایی باید از آموزش و منابع مناسب برخوردار باشند تا بتوانند وظایف خود را انجام دهند.

ماده ۳۷ - همکاری با مراجع مجری قانون

۱ - هر کشور عضو، اقدامات مقتضی را اتخاذ خواهد نمود تا

افرادی را که در ارتکاب جرم احراز شده بطبق این کنوانسیون شرکت میکنند یا کرده‌اند، ترغیب نماید تا اطلاعات مفید را به مراجع صلاحیتدار برای اهداف تحقیقاتی و استنادی ارائه دهند و کمک واقعی ویژه به مراجع صلاحیتدار بنمایند تا به محروم کردن مجرمان از عواید جرم و پس گرفتن چنین عوایدی کمک شود.

۲ - هر کشور عضو، در موارد مقتضی، امکان تخفیف مجازات متهمی را

که همکاری اساسی در رابطه با رسیدگی یا پیگرد جرم احراز شده طبق این کنوانسیون بنماید، مدنظر قرار خواهد داد.

۳ - هر کشور عضو، طبق اصول اساسی قانون داخلی خود، امکان اعطاء

مصونیت از پیگرد نسبت به فردی که همکاری اساسی را در جریان رسیدگی یا پیگرد جرم احراز شده براساس این کنوانسیون نموده است، مدنظر قرار خواهد داد.

۴ - حمایت از چنین افرادی همانطور که در ماده (۳۲) این

کنوانسیون پیشبینی شده است، با اعمال تعییرات لازم، انجام خواهد شد.

۵ - چنانچه شخص موضوع بند(۱) این ماده که در کشور عضو میباشد،

بتواند کمک اساسی را به مراجع صلاحیتار کشور عضو دیگر ارائه دهد، کشورهای عضو مربوط طبق قانون داخلی خود درخصوص این ارائه بالقوه رفتار مندرج در بندهای (۲) و (۳) این ماده توسط کشور عضو دیگر میتوانند انعقاد موافقتنامه یا ترتیباتی را مورد بررسی قرار دهند.

ماده ۳۸ - همکاری بین مراجع ملی

هر کشور عضو، اقداماتی که ممکن است ضروری باشد را طبق قانون داخلی اتخاذ خواهد نمود تا از یک طرف همکاری بین مراجع دولتی و نیز مقامات دولتی و از طرف دیگر مراجع مسؤول تحقیقات و پیگرد جرائم کیفری را تشویق نماید. این همکاریها ممکن است شامل موارد زیر شود:

الف - مطلع نمودن مراجع اخیر از ابتکارات خود، چنانچه

زمینه‌های معقول برای اعتقاد به ارتکاب هر یک از جرائم احراز شده براساس مواد(۱۵)، (۲۱) و (۲۳) این کنوانسیون وجود داشته باشد؛ یا

ب - ارائه تمامی اطلاعات به مراجع اخیر، بنا به درخواست .

ماده ۳۹ - همکاری بین مراجع ملی و بخش خصوصی

۱ - هر کشور عضو، اقداماتی که ممکن است لازم باشد را اتخاذ

خواهد نمود تا طبق قانون داخلی خود، همکاری بین مراجع ملی تحقیق و پیگرد و واحدهای بخش خصوصی بهویژه مؤسسات مالی مربوط به مسائل دخیل در ارتکاب جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون را ترغیب نماید.

۲ - هر کشور عضو، تشویق اتباع خود و سایر افراد مقیم در قلمرو خود برای گزارش نمودن ارتکاب جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون به مراجع ملی تحقیق و پیگرد را مورد بررسی قرار خواهد داد.

ماده ۴۰ - رازداری بانکی

هر کشور عضو، تضمین خواهد نمود که درمورد تحقیقات کیفری داخلی مربوط به جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون، راهکارهای مناسبی در نظام حقوقی داخلی آن وجود دارد تا بر موانعی که ممکن است از اجراء قوانین رازداری بانکی ناشی میشود، فائق آید.

ماده ۴۱ - سابقه کیفری

هر کشور عضو، قوانین و سایر اقدامات ضروری را اتخاذ خواهد نمود تا تحت شرایط و بهمنظوری که مناسب باشد، هرنوع محکومیت قبلی متهم مورد ادعا در کشور دیگر جهت استفاده از این اطلاعات در جریانات رسیدگی کیفری مربوط به جرم احراز شده طبق این کنوانسیون مدنظر قرار گیرد.

ماده ۴۲ - صلاحیت قضائی

۱ - هر کشور عضو، اقدامات مقتضی را اتخاذ خواهد نمود تا صلاحیت قضائی خود را بر جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون، درموقع زیر اعمال نماید:
الف - جرم در قلمرو آن کشور عضو صورت گرفته باشد؛ یا
ب - جرم بر روی کشتیای که پرچم آن کشور عضو را برافراشته است یا هواپیمایی که طبق قوانین آن کشور عضو در زمان ارتکاب جرم ثبت شده، صورت گرفته باشد.

۲ - با توجه به ماده (۴) این کنوانسیون، یک کشور عضو میتواند صلاحیت قضائی خود را بر چنین جرائمی در موارد زیر نیز اعمال کند:

الف - جرم علیه تبعه آن کشور عضو ارتکاب یافته باشد؛ یا
ب - جرم توسط تبعه آن کشور یا فرد بدون تابعیت که محل اقامت او در قلمرو آن است، ارتکاب یافته باشد؛ یا
پ - جرم یکی از مواردی باشد که طبق ردیف (۲) جزء (ب) بند(۱) ماده (۲۳) این کنوانسیون احراز شده و خارج از قلمرو آن کشور و با هدف ارتکاب جرم احراز شده طبق ردیفهای (۱) و (۲) جزء (ب) بند(۱) ماده (۲۳) این کنوانسیون در داخل قلمرو آن کشور ارتکاب یافته باشد. ت - جرم علیه کشور عضو ارتکاب یافته باشد.

۳ - از نظر ماده (۴۴) این کنوانسیون، هر کشور عضو اقدامات مقتضی

را اتخاذ خواهد نمود تا موقعی که متهم مورد ادعا در قلمرو آن کشور حضور دارد و چنین فردی را فقط به این دلیل که وی یکی از اتباع آن کشور است مسترد نمینماید، صلاحیت قضائی خود را بر جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون احراز نماید.

۴ - هر کشور عضو، اقداماتی که ممکن است ضروری باشد را نیز

میتواند اتخاذ نماید تا صلاحیت قضائی خود را بر جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون در زمانی که متهم مورد ادعا در قلمرو آن حضور دارد و او را مسترد نمینماید، احراز کند.

۵ - چنانچه کشور عضوی صلاحیت قضائی خود را به موجب بندهای (۱)

و (۲) این ماده احراز میکند، مطلع یا به صورت دیگری متوجه شده باشد که کشورهای عضو دیگری، تحقیق، پیگرد یا دادرسی قضائی را در رابطه با همان رفتار صورت میدهند، مقامات صلاحیتدار آن کشورهای عضو درصورت اقتضاء با هدف هماهنگ کردن اقدامات خود با یکدیگر مشورت خواهند نمود.

۶ - بدون خدشه وارد آمدن به معیارهای حقوق بینالملل عمومی،

این کنوانسیون مانع اعمال هرگونه صلاحیت کیفری احراز شده توسط یک کشور عضو طبق قانون داخلی خواهد شد.

فصل چهارم - همکاریهای بینالمللی

ماده ۴۳ - همکاریهای بینالمللی

۱ - کشورهای عضو، طبق مواد (۴۴) تا (۵۰) این کنوانسیون در زمینه

مسائل کیفری همکاری خواهند نمود. کشورهای عضو درصورت اقتضاء و مطابق نظام حقوقی داخلی خود کمک به یکدیگر در تحقیقات و جریانات رسیدگی مربوط به امور مدنی و اداری مربوط به فساد را مدنظر قرار خواهند داد.

۲ - درزمینه همکاریهای بینالمللی، هر زمان که جرم مضاعف یک

ضرورت تلقی شود، چنانچه رفتاری که تأکید بر جرمی دارد که کمک به خاطر آن درخواست شده طبق قانون هر دو کشور عضو جرم کیفری میباشد، صرفنظر از این که آیا قوانین کشور عضو درخواست‌شونده جرم را در همان مقوله جرم قرار میدهد یا جرم را با همان واژه کشور درخواست‌کننده بنامد، اجراء شده تلقی میشود.

ماده ۴۴ - استرداد

۱ - چنانچه شخصی که موضوع درخواست استرداد است در قلمرو کشور

عضو درخواست‌شونده باشد، به شرط آن که جرمی که استرداد به خاطر آن درخواست شده طبق قانون داخلی هردو کشور عضو درخواست کننده و درخواست شونده قابل مجازات باشد، این ماده در رابطه با جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون بهکار خواهد رفت.

۲ - با وجود مفاد بند (۱) این ماده، کشور عضوی که قانون آن اجازه

میدهد، میتواند استرداد فرد را به خاطر هر جرم مشمول این کنوانسیون که طبق قانون داخلی آن قابل مجازات نیست، امکانپذیر سازد.

۳ - چنانچه درخواست استرداد شامل چندین جرم مختلف باشد و حداقل یکی از آنها طبق این ماده قابل استرداد باشد و تعدادی از آنها به دلیل مدت زندانی بودن آنها قابل استرداد نباشد اما مربوط به جرائمی باشد که طبق این کنوانسیون احراز شده است، کشور عضو درخواست شونده میتواند این ماده را در رابطه با آن جرائم اعمال نماید.

۴ - هر یک از جرائمی که این ماده در مورد آنها اعمال میشود، به عنوان جرم قابل استرداد در هر معاهده استرداد موجود بین کشورهای عضو گنجانده شده تلقی میشود. کشورهای عضو متعهد هستند تا چنین جرائمی را به عنوان جرائم قابل استرداد در هر معاهده استردادی که بین آنها منعقد میشود بگنجانند. کشور عضوی که قانون آن اجازه میدهد درصورتی که از این کنوانسیون به عنوان مبنای استرداد استفاده کند، هر جرمی را که طبق این کنوانسیون احراز شده است، جرم سیاسی تلقی نخواهد کرد.

۵ - چنانچه کشور عضوی که استرداد را منوط به وجود معاهدهای نماید و درخواستی را جهت استرداد از کشور عضو دیگری دریافت کند که با آن معاهده استرداد ندارد، میتواند این کنوانسیون را اساس قانونی استرداد در رابطه با هر جرمی که این ماده نسبت به آن اعمال میشود، قرار دهد.

۶ - کشور عضوی که استرداد را منوط به وجود معاهدهای بنماید، موارد زیر را در نظر خواهد گرفت:

الف - در هنگام سپردن سند تنفیذ، پذیرش یا تصویب یا الحق به این کنوانسیون، به دیر کل سازمان ملل متحده اطلاع خواهد داد که آیا این کنوانسیون را به عنوان اساس حقوقی جهت همکاری درخصوص استرداد با سایر کشورهای عضو این کنوانسیون قرار خواهد داد یا خیر؟

ب - چنانچه این کنوانسیون را به عنوان اساس حقوقی جهت همکاری درخصوص استرداد قرار ندهد، در صورت اقتضاء به منظور اجراء این ماده در صدد خواهد بود تا معاهدات استرداد را با سایر کشورهای عضو این کنوانسیون منعقد نماید.

۷ - کشورهای عضوی که استرداد را مشروط به وجود معاهدهای نمیدانند، جرائمی را که این ماده در رابطه با آنها اعمال میشود، به عنوان جرائمی قابل استرداد بین خود خواهند شناخت.

۸ - استرداد منوط به شرایط مقرر شده توسط قانون داخلی کشور عضو درخواست شونده یا معاهدات استرداد حاکم از جمله شرایط مربوط به ضرورت حداقل جریمه برای استرداد و زمینههایی که به موجب آن کشور عضو درخواست شونده ممکن است استرداد

را رد کند، خواهد بود.

۹ - کشورهای عضو با رعایت قانون داخلی خود تلاش خواهند نمود تا

تشrifات استرداد را تسريع نموده و الزامات استنادی مربوط به هر جرمی را که این ماده در رابطه با آن اعمال میشود، تسهیل نمایند.

۱۰ - کشور عضو درخواست شونده با رعایت مفاد قانون داخلی و

معاهدات استرداد خود، به محض این که قانع شود که شرایط اضطراری است و ایجاب میکند، میتواند بنا به درخواست کشور عضو درخواست کننده شخصی را که استرداد او درخواست شده و در قلمرو آن است، بازداشت کند یا اقدامات مقتضی دیگری را اتخاذ نماید تا حضور او در تشریفات استرداد تضمین شود.

۱۱ - کشور عضوی که در قلمرو آن متهمن مورد ادعا پیدا شده است،

چنانچه چنین فردی را در رابطه با جرمی که این ماده درمورد آن اعمال میشود تنها به دلیل این که او تبعه آن است مسترد ننماید، بنا به درخواست کشور عضوی که در بی استرداد او است، موظف است تا مورد را بدون تأخیر غیرضروری به مقامات صلاحیتدار جهت پیگرد تحويل دهد. مقامات مذبور به همان شیوه‌های که درمورد هر جرم دیگری با همان سنگینی به موجب قانون داخلی آن کشور عضو عمل میکنند، تصمیمات خود را اتخاذ نموده و مراحل رسیدگی را انجام خواهند داد. کشورهای عضو مربوط به منظور حصول اطمینان از کارایی پیگرد مذبور، با یکدیگر بهویژه درمورد جنبه‌های شکلی و استنادی همکاری خواهند کرد.

۱۲ - هرگاه یک کشور عضو بهموجب قانون داخلی خود مجاز باشد یکی

از اتباع خود را مسترد یا بهگونه دیگری تحويل دهد تنها به این شرط که این شخص به آن کشور عضو بازگردانده خواهد شد تا محاکومیتی را که در نتیجه محاکمه یا دادرسی به آن محاکوم شده است و به خاطر آن استرداد یا تحويل این فرد درخواست شده بود را بگذراند و آن کشور عضو و کشور عضوی که استرداد او را درخواست میکند با این شرط و سایر شروطی که ممکن است مناسب باشد توافق کنند، شرایط استرداد یا تحويل مذبور جهت انجام تعهدات مندرج در بند(۱۱) این ماده کافی خواهد بود.

۱۳ - چنانچه استردادی که به منظور اجراء محاکومیت درخواست میشود

به این دلیل که شخص درخواست شده تبعه کشور درخواست شده است، رد شود، کشور عضو درخواست شونده چنانچه قانون داخلی آن اینطور اجازه دهد و مطابق با شرایط قانون مذبور بنا به درخواست کشور عضو درخواست کننده، اجراء محاکومیت وضع شده طبق قانون داخلی کشور درخواست کننده را مد نظر قرار میدهد.

۱۴ - در مورد هر فردی که در رابطه با او، دادرسی‌هایی درمورد هر

یک از جرائمی که این ماده در مورد آنها اعمال میشود صورت میگیرد، رفتار منصفانه در تمامی مراحل دادرسی از جمله برخورداری از کلیه حقوق و تضمینهای پیشینی شده در

قانون داخلی کشور عضوی که شخص مذبور در آن حضور دارد، تضمین خواهد شد.

۱۵ - چنانچه کشور عضو درخواست شونده زمینه‌های اساسی برای

اعتقاد به این امر دارد که درخواست استرداد، به منظور مجازات یا پیگرد فرد به دلیل جنسیت، نژاد، مذهب، ملت، منشاء قومی یا نظرات سیاسی آن فرد به عمل آمده است یا این که اجابت درخواست باعث خدشه وارد آمدن به موقعیت فرد بنا به هر یک از دلایل مذبور می‌شود، هیچ چیز در این کنوانسیون بهگونه‌ای تفسیر نخواهد شد که باعث ایجاد تعهد جهت استرداد شود.

۱۶ - کشورهای عضو نمیتوانند تنها به این دلیل که جرم، مسائل

مالی را نیز دربر میگیرد، درخواست استرداد را رد کنند.

۱۷ - قبل از رد استرداد، کشور عضو درخواست شونده درصورت اقتضاء

با کشور عضو درخواست کننده مشورت خواهد نمود تا فرصتهای زیادی را برای آن کشور فراهم آورد تا نظرات خود را ارائه داده و اطلاعات مربوط به ادعای خود را ارائه دهد.

۱۸ - کشورهای عضو تلاش خواهند کرد تا ترتیبات یا موافقتنامه‌های

دوجانبه و چندجانبه را برای اجراء یا ارتقاء کارآیی استرداد منعقد نمایند.

ماده ۴۵ - انتقال محکومین

کشورهای عضو میتوانند انعقاد ترتیبات یا موافقتنامه‌های

دوجانبه یا چندجانبه انتقال محکومین به حبس یا سایر اشکال سلب آزادی به علت جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون به سرزمین خود را مدنظر قرار دهند تا آنها محکومیت خود را در آنجا به اتمام برسانند.

ماده ۴۶ - معارضت قضائی متقابل

۱ - کشورهای عضو، گسترده‌ترین اقدامات معارضت قضائی متقابل را

درخصوص تحقیقات، پیگرد و دادرسیهای قضائی مربوط به جرائم مشمول این کنوانسیون درمورد یکدیگر به عمل خواهند آورد.

۲ - معارضت متقابل طبق قوانین مربوط، معاهدات، موافقتنامه‌ها و

ترتیبات کشور درخواست‌شونده و با توجه به تحقیقات، پیگرد و دادرسیهای قضائی مربوط به جرائمی که ممکن است شخص حقوقی طبق ماده (۲۶) این کنوانسیون در کشور عضو درخواست کننده درمورد آنها مسؤول شناخته شود به کاملترین وجه ممکن صورت خواهد گرفت.

۳ - معارضت متقابل که طبق این ماده ارائه می‌شود ممکن است بنا

به دلایل زیر درخواست شود:

الف - گرفتن مدرک یا اظهارات از افراد.

ب - ابلاغ اسناد قضائی.

پ - اجراء بازرسیها، ضبط و مسدود نمودن.

ت - معاینه اشیاء و محلها.

ث - ارائه اطلاعات، اقلام استنادی و ارزیابیهای کارشناسی.

ج - ارائه نسخ تأییدشده یا اصلی اسناد و سوابق مربوط از جمله سوابق دولتی، بانکی، شرکتی یا کسب و کار.

ج - شناسایی یا رهگیری عواید ناشی از جرم، اموال، وسایل یا سایر اشیاء بهمنظورهای استنادی.

ح - تسهیل حضور داوطلبانه اشخاص در کشور عضو درخواست کننده.

خ - هر نوع کمک دیگری که مغایر قانون داخلی کشور عضو درخواست شونده نباشد.

د - شناسایی، مسدود کردن و رهگیری عواید ناشی از جرم طبق مفاد فصل پنج این کنوانسیون.

ذ - به دست آوردن ذخایر مالی طبق مفاد فصل پنج این کنوانسیون.

۴ - مراجع صلاحیتدار یک کشور عضو بدون خدشه وارد آمدن به قانون داخلی، میتوانند بدون درخواست قبلی، اطلاعات مربوط به مسائل کیفری را درصورتی که بر این باور باشند که اطلاعات مزبور میتواند به مرجع مزبور در به عهده گرفتن یا انجام موققیتاً میز استعلاماتات یا جریانات دادرسی کیفری کمک کند یا میتواند به درخواستی منجر شود که توسط کشور عضو اخیر تنظیم گردیده است، به مرجع صلاحیتدار کشور عضو دیگر انتقال دهند.

۵ - انتقال اطلاعات به موجب بند (۴) این ماده، بدون خدشه وارد آمدن به استعلاماتات و جریانات دادرسی کیفری در کشوری که مراجع صلاحیتدار آن اطلاعات را ارائه میدهند انجام خواهد شد. مراجع صلاحیتداری که این اطلاعات را دریافت میکنند، درخواست مبنی بر این که اطلاعات فوقالذکر محرمانه باقی بماند حتی به صورت موقت، یا با اعمال محدودیتهایی درخصوص استفاده از آن را اجابت خواهند نمود.

در هر حال این امر کشور عضو دریافت کننده را از افشاء اطلاعات مزبور در جریانات دادرسی که در رابطه با شخص متهم تبرئه‌آمیز است، باز نمیدارد. در چنین موردی، کشور عضو دریافت کننده قبل از افشاء، مراتب را به کشور عضو انتقال دهنده اطلاع خواهد داد و چنانچه درمورد استثنائی، اطلاع قبلی امکانپذیر نباشد، کشور عضو دریافت کننده بدون تأخیر، کشور عضو انتقال دهنده را از افشاء مطلع خواهد نمود.

۶ - مفاد این ماده بر تعهدات ایجاد شده به موجب هر معاهده دو یا چندجانبه دیگر که بر کل یا بخشی از معاضدت قضائی متقابل حاکم بوده یا خواهد بود، تأثیر نخواهد گذاشت.

۷ - چنانچه کشورهای عضو مورد نظر، ملزم به معاهده معاضدت قضائی متقابل نباشند بندهای (۹) تا (۲۹) این ماده در رابطه با درخواستهای به عمل آمده به

موجب این ماده اعمال خواهد شد. چنانچه کشورهای عضو مجبور ملزم به چنین معاهدهای باشند مفاد مربوط به آن معاهده اعمال خواهد شد مگر این که کشورهای عضو توافق کنند بندهای (۹) (۲۹) این ماده را به جای آنها به کار گیرند. کشورهای عضو قویاً ترغیب میشوند تا آن بندهای مجبور را چنانچه همکاریها را تسهیل مینماید، اعمال کنند.

- ۸ - کشورهای عضو بنا به دلایل رازداری بانکی از ارائه معاضدت قضائی متقابل بهموجب این ماده طفره نخواهند رفت.

- ۹

الف - کشور عضو درخواست شونده در پاسخ به درخواست کمک به موجب این ماده، در صورت فقدان جرم مضاعف، اهداف این کنوانسیون را که در ماده (۱) درج گردیده است مدنظر قرار خواهد داد.

ب - کشورهای عضو میتوانند به دلیل فقدان جرم مضاعف، از ارائه معاضدت به موجب این ماده طفره روند. در هر حال کشور عضو درخواست شونده معاضدتی را که دربرگیرنده فشار و زور نباشد، چنانچه با اساس نظام حقوقی آن مطابقت داشته باشد، ارائه خواهد کرد. چنانچه درخواستها حاوی مسائل دارای ماهیت کمارزش یا مسائلی باشد که همکاری یا معاضدت درخواست شده طبق سایر مفاد این کنوانسیون موجود باشد، چنین معاضدتی ممکن است رد شود.

پ - هر کشور عضو میتواند اتخاذ اقداماتی را که ممکن است ضروری باشد مدنظر قرار دهد تا آن را قادر سازد در صورت فقدان جرم مضاعف، میزان معاضدت گستردگتری بهموجب این ماده را ارائه دهد.

۱۰ - شخصی که بازداشت میشود یا محکومیت خود را در قلمرو کشور عضوی میگذراند و حضور او در کشور عضو دیگری جهت شناسایی، شهادت یا ارائه کمک بهگونه دیگری برای کسب مدارک برای تحقیقات، پیگرد یا دادرسیهای قضائی در ارتباط با جرائم مشمول این کنوانسیون درخواست میشود را میتوان در صورت برآورده شدن شرایط زیر منتقل کرد:

- الف - شخص آزادانه رضایت آگاهانه خود را اعلام کند.
ب - مراجع صلاحیتدار هر دو کشور عضو با رعایت شرایطی که آن کشورهای عضو ممکن است آنها را مناسب بدانند موافقت نمایند.

۱۱ - از نظر بند (۱۰) این ماده :

الف - کشور عضوی که فرد به آنجا منتقل شده است اجازه و تعهد دارد تا شخص انتقال یافته را در بازداشت نگه دارد، مگر این که کشور عضوی که شخص از آنجا انتقال یافته طور دیگری درخواست کند یا اجازه دهد.

ب - کشور عضوی که فرد به آنجا منتقل شده است، بدون درنگ تعهد خود را جهت بازگرداندن فرد مزبور جهت بازداشت در کشور عضوی که شخص از آنجا منتقل

شده، طبق توافق قبلی یا به طریق دیگری که مراجع صلاحیتدار دو کشور عضو توافق

کرد، اجراء خواهد کرد.

پ - کشور عضوی که فرد به آنجا منتقل شده است، کشور عضوی را که

شخص از آنجا منتقل شده ملزم نخواهد نمود تا تشریفات استرداد را جهت بازگرداندن فرد آغاز کند.

ت - مدت زمان بازداشت فرد منتقل شده در کشوری که به آن منتقل

شده است، از مدت زمان محکومیت وی در کشوری که از آنجا منتقل شده کسر خواهد شد.

۱۲ - درصورتی که کشور عضوی که شخص از آنجا انتقال میابد طبق

بندهای (۱۰) و (۱۱) این ماده توافق کند، فرد مجبور صرفنظر از ملیتیش در رابطه با فعل

یا ترک فعل یا محکومیتهای قبل از ترک قلمرو کشوری که از آنجا منتقل شده است تحت پیگرد، بازداشت یا مجازات قرار نخواهد گرفت یا محکوم به محدودیت آزادی شخصی در

قلمرو کشوری که به آن منتقل شده است نخواهد شد.

۱۳ - هر کشور عضو، یک مرجع مرکزی را تعیین خواهد نمود که

مسئولیت و اختیار خواهد داشت تا درخواستهای معاخذت قضائی متقابل را دریافت نماید و

آنها را به اجراء درآورد یا جهت اجراء به مراجع صلاحیتدار منتقل نماید. چنانچه

کشور عضوی دارای یک منطقه ویژه یا سرزمینی با نظام جداگانه معاخذت قضائی جداگانه

باشد، میتواند مرجع مرکزی مشخصی را تعیین کند که از همان عملکرد، برای آن منطقه

یا سرزمین برعوردار باشد. مراجع صلاحیتدار، انتقال یا اجراء سریع و مناسب

درخواستهای دریافتی را تضمین خواهد نمود. چنانچه مرجع مرکزی درخواست را جهت اجراء

به مرجع صلاحیتدار تحويل دهد، اجراء سریع و مناسب درخواست توسط مرجع صلاحیتدار را

ترغیب خواهد نمود. هر کشور عضو در زمان تodic سند تنفیذ، پذیرش یا تصویب یا الحق

به این کنوانسیون، دیرکل سازمان ملل متحد را از وجود مرجع مرکزی تعیین شده برای

این منظور مطلع خواهد نمود. درخواستهای معاخذت قضائی متقابل و هرنوع مکاتبه مربوط

به آن، به مرجع مرکزی تعیین شده توسط کشورهای عضو انتقال خواهد یافت. این الزام

خدشهای به حق کشور عضو برای مقرر کردن این امر که درخواستها و مکاتبات از طریق

مجاری دیپلماتیک و در شرایط اضطراری چنانچه کشورهای عضو توافق نمایند و درصورت

امکان از طریق سازمان پلیس جنایی بینالمللی به آن منتقل شود، وارد نخواهد کرد.

۱۴ - درخواستها به صورت کتبی یا درصورت امکان با هر وسیله‌ای که

بتواند سابقه کتبی ایجاد کند، به زبان قابل قبول کشور عضو درخواست شونده به موجب

شرایطی که به آن کشور عضو امکان دهد تا صحت آن را احراز نماید انجام خواهد شد. هر

کشور عضو در زمان سپردن سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحق به این کنوانسیون،

دیرکل سازمان ملل متحد را از زبان یا زبانهای قابل قبول آن کشور عضو آگاه خواهد

کرد. در شرایط اضطراری و چنانچه کشورهای عضو توافق نمایند درخواستها میتواند به

صورت شفاهی صورت گیرد اما باید فوری به صورت کتبی تأیید شود.

۱۵ - درخواست معاخذت قضائی متقابل شامل موارد زیر خواهد بود:

الف - هویت مرجع درخواست کننده.

ب - موضوع و ماهیت تحقیقات، پیگرد یا جریان دادرسی قضائی که

درخواستها مربوط به آن میشود و نام و وظایف مرجعی که کار تحقیق، پیگرد یا جریان دادرسی را انجام میدهد.

پ - خلاصهای از واقعیتهای مربوط، به غیر از موارد مربوط به درخواستهای ابلاغ اوراق قضائی.

ت - توصیفی از معاخذت درخواست شده و جزئیات هر مرحله خاصی که کشور عضو درخواست کننده مایل است دنبال شود.

ث - درصورت امکان، هویت محل و ملیت هر فرد مربوط، و

ج - هدفی که برای آن مدارک، اطلاعات یا اقدام درخواست شود.

۱۶ - کشور عضو درخواست شونده میتواند اطلاعات بیشتری را

درصورتی که جهت اجراء درخواست طبق قانون داخلی آن ضروری به نظر برسد یا موقعی که بتواند اجراء آن را تسهیل نماید، درخواست نماید.

۱۷ - درخواست براساس قانون داخلی کشور عضو درخواست شونده و

تاجدی که با قانون داخلی کشور عضو درخواست شده مغایر نباشد و درصورت امکان براساس تشریفات مشخص شده در درخواست، اجراء خواهد شد.

۱۸ - درصورت امکان و طبق اصول اساسی قانون داخلی، موقعی که شخصی

در قلمرو یک کشور عضو است و باید به عنوان شاهد یا کارشناس توسط مراجع قضائی کشور عضو دیگر مورد استماع قرار گیرد، کشور عضو نخست، بنا به درخواست کشور دیگر میتواند درصورتی که این امر امکانپذیر نباشد یا شخص مورد نظر نخواهد شخصاً در قلمرو کشور عضو درخواست کننده حضور به هم رساند، اجازه دهد تا استماع از طریق ویدئو کنفرانس صورت گیرد. کشورهای عضو میتوانند توافق نمایند استماع توسط مرجع قضائی کشور درخواست کننده و با حضور مرجع قضائی کشور عضو درخواست شونده صورت گیرد.

۱۹ - کشور عضو درخواستکننده بدون رضایت قبلی کشور عضو درخواست

شونده اطلاعات یا شواهد ارائه شده توسط کشور عضو درخواستشونده به منظور تحقیقات،

پیگرد یا رسیدگی قضائی را به غیر از موارد اظهار شده در درخواست، منتقل یا استفاده

خواهد کرد. هیچچیز در این بنده، کشور عضو درخواست کننده را از افشاء اطلاعات،

جریانات دادرسیهای خود یا شواهدی که مربوط به تبرئه شخص متهم است، باز نخواهد

داشت. درمورد اخیر، کشور عضو درخواست کننده قبل از افشاء، کشور عضو درخواست شونده

را مطلع خواهد نمود و درصورت درخواست، با کشور عضو درخواستشونده مشورت خواهد

نمود. چنانچه درمورد استثنائی، اطلاعدهی قبلی امکانپذیر نباشد، کشور عضو درخواست

کننده بدون درنگ کشور عضو درخواست شونده را از این افشاء

مطلع خواهد نمود.

۲۰ - کشور عضو درخواستکننده میتواند مقرر کند که کشور عضو

درخواست شونده واقعیت و محتوای درخواست را تاحدی که برای اجراء درخواست لازم است

محرمانه نگه دارد. چنانچه کشور عضو درخواست شونده نتواند الزام محرمانه نگه داشتن

را رعایت کند، بلادرنگ کشور عضو درخواست کننده را مطلع خواهد نمود.

۲۱ - معارضت قضائی متقابل ممکن است در موارد زیر رد شود:

الف - چنانچه درخواست، طبق مفاد این ماده به عمل نیامده باشد.

ب - چنانچه به نظر کشور عضو درخواست شونده، اجراء درخواست

احتمالاً به حاکمیت، امنیت، نظم عمومی یا سایر منافع اساسی آن لطمه بزند.

پ - چنانچه مراجع کشور عضو درخواست شونده بهموجب قانون داخلی

خود از اجراء اقدام درخواست شده در رابطه با هر جرم مشابه که منوط به تحقیق، پیگرد

یا دادرسی قضائی در قلمرو قضائی آنها است منع شده باشد.

ت - چنانچه کمکی که قرار است ارائه شود با نظام حقوقی کشور عضو

درخواست شونده در رابطه با معارضت قضائی متقابل مغایرت داشته باشد.

۲۲ - کشورهای عضو، تنها به این دلیل که جرم امور مالی را نیز

دربر میگیرد نمیتوانند درخواست معارضت قضائی متقابل را رد کنند.

۲۳ - دلایل رد معارضت قضائی متقابل ارائه خواهد شد.

۲۴ - کشور عضو درخواست شونده، درخواست معارضت قضائی متقابل را

در اسرع وقت به اجراء درخواهد آورد و هر مهلتی را که توسط کشور عضو درخواست کننده

پیشنهاد شده و ترجیحاً در درخواست، دلایل آن ارائه شده است، کاملاً در نظر خواهد

گرفت. کشور عضو درخواست کننده میتواند جهت کسب اطلاعات درباره وضعیت و پیشرفت

اقدامات اتخاذ شده توسط کشور درخواست شونده درخصوص اجابت درخواست خود، درخواستهای

معقولی را به عمل آورد. کشور عضو درخواست شونده به درخواستهای معقول کشور عضو

درخواست کننده درمورد وضعیت و پیشرفت در انجام درخواست، پاسخ خواهد داد. چنانچه

معارضت درخواست شده دیگر موردنیاز نباشد، کشور عضو درخواست کننده بلادرنگ کشور عضو

درخواست شونده را مطلع خواهد نمود.

۲۵ - معارضت قضائی متقابل به این دلیل که در تحقیقات، پیگرد یا

دادرسی قضائی جاری اختلال ایجاد میکند، ممکن است توسط کشور عضو درخواست شونده به

تعویق افتد.

۲۶ - قبل از رد درخواست به موجب بند (۲۱) این ماده یا به تعویق

انداختن اجراء آن بهموجب بند (۲۵) این ماده، کشور عضو درخواست شونده با کشور عضو

درخواستکننده مشورت خواهد نمود تا امکان ارائه معارضت را با رعایت شرایطی که لازم

میداند، مورد بررسی قرار دهد. چنانچه کشور عضو درخواست کننده معاخذت را با رعایت آن شرایط بپذیرد، آن شرایط را رعایت خواهد کرد.

۲۷ - بدون خدشه وارد آمدن به اجراء بند (۱۲) این ماده، شاهد،

کارشناس یا شخص دیگری که بنا به درخواست کشور عضو درخواست کننده رضایت میدهد تا در دادرسی ارائه مدرک کند یا در تحقیق، پیگرد یا جریان دادرسی قضائی در قلمرو کشور عضو درخواستکننده کمک کند، در رابطه با فعل، ترک فعل یا محکومیتهای قبل از ترک قلمرو کشور عضو درخواست شونده تعقیب، بازداشت یا مجازات نخواهد شد یا مشمول محدودیت دیگری نسبت به آزادی فردی در قلمرو مزبور نخواهد شد. چنانچه شاهد، کارشناس یا سایر افرادی که ظرف مدت پانزده روز متولی یا دوره زمانی مورد توافق کشورهای عضو از تاریخی که توسط مراجع قضائی بهطور رسمی به آنها اطلاع داده شده است که حضور آنها دیگر ضرورت ندارد، علیرغم این که فرصت ترک قلمرو کشور عضو درخواستکننده را داشته است ولی با این وجود بهطور داوطلبانه در قلمرو مزبور بماند یا پس از ترک آن، با اراده آزاد خود به آن بازگردد، پرونده عبور مزبور خاتمه خواهد یافت.

۲۸ - هزینههای عادی اجراء درخواست توسط کشور عضو درخواست شونده تقبل خواهد شد، مگر این که کشورهای عضو مربوط طور دیگری توافق کرده باشند. چنانچه برای اجراء درخواست هزینههای اساسی یا فوقالعاده مورد نیاز بوده یا باشد، کشورهای عضو برای تعیین شرایطی که بهموجب آن درخواست به اجراء درخواهد آمد و نیز شیوهای که براساس آن هزینهها تقبل خواهد شد، مشورت خواهند کرد.

۲۹ - کشور عضو درخواست شونده:

الف - نسخهایی از سوابق، اسناد یا اطلاعات دولتی را که در اختیار دارد و طبق قانون داخلی خود در دسترس عموم قرار داده است برای کشور عضو درخواست کننده فراهم خواهد نمود.

ب - میتواند نسخی از هر نوع سوابق، اسناد یا اطلاعات دولتی را که در اختیار دارد و طبق قانون داخلی در دسترس عموم قرار ندارد به تشخیص خود به صورت کلی یا جزئی یا با رعایت شرایطی که مقتضی میداند، برای کشور عضو درخواست کننده فراهم کند.

۳۰ - کشورهای عضو در صورت لزوم، امکان انعقاد ترتیبات یا

موافقتنامههای دوجانبه یا چندجانبه را که به اهداف مفاد این ماده کمک کند یا اثر عملی به آن دهد یا مفاد آن را ارتقاء دهد، مورد بررسی قرار خواهند داد.

ماده ۴۷ - انتقال سوابق کیفری

کشورهای عضو، امکان انتقال سوابق کیفری جرمی را که طبق این کنوانسیون احراز شده است، در مواردی که چنین انتقالی به نفع اجراء مناسب عدالت تلقی شود، بهویژه

درمواردی که چندین حوزه صلاحیت قضائی دخیل هستند، از نظر تمرکز جریان دادرسی مدنظر قرار خواهد داد.

ماده ۴۸ - همکاری در رابطه با اجراء قانون

۱ - کشورهای عضو طبق نظامهای اداری و حقوقی داخلی مربوط خود، به منظور ارتقاء کارآیی اقدامات مربوط به اجراء قانون مبارزه با جرائم مشمول این کنوانسیون، بهطور نزدیک با یکدیگر همکاری خواهد کرد. کشورهای عضو بهویژه اقدامات مؤثری را در موارد زیر اتخاذ خواهند نمود:

الف - ارتقاء و درصورت لزوم برقراری مبارزه ارتباطی بین مراجع صلاحیتدار، ادارات و نهادها جهت تسهیل مبادله مطمئن و سریع اطلاعات مربوط به تمامی جنبه‌های جرائم مشمول این کنوانسیون از جمله درصورتی که کشورهای عضو مربوط لازم بدانند، ارتباط با سایر فعالیتهای جنایی.

ب - همکاری با دیگر کشورهای عضو در انجام استعلامهای راجع به جرائم مشمول این کنوانسیون و مربوط به موارد زیر:

(۱) - هویت، محل و فعالیتهای افراد مظنون به دست داشتن در چنین جرائمی یا مکان سایر افراد مربوط.

(۲) - انتقال عواید ناشی از جرم یا مالی که از ارتکاب چنین جرائمی بهدست آمده است.

(۳) - انتقال اموال، تجهیزات یا سایر وسائلی که در ارتکاب چنین جرائمی مورد استفاده قرار گرفته‌اند یا استفاده از آنها درنظر بوده است.

پ - درصورت اقتضاء فراهم کردن اقلام ضروری یا مقداری از مواد جهت اهداف تجزیه و تحلیلی یا تحقیقی.

ت - درصورت اقتضاء مبادله اطلاعات با دیگر کشورهای عضو در رابطه با وسائل و روش‌های ویژه مورد استفاده جهت ارتکاب جرائم مشمول این کنوانسیون از جمله استفاده از هویتهای دروغین، استناد دستکاری شده، جعلی یا دروغین و وسائل دیگر مخفی کردن فعالیتها.

ث - تسهیل هماهنگی مؤثر بین مراجع صلاحیتدار ادارات و نهادهای آنها و ترغیب مبادله کارکنان و کارشناسان از جمله گماردن مأموران رابط با رعایت ترتیبات یا موافقنامه‌های دوچانبه بین کشورهای عضو.

ج - مبادله اطلاعات و هماهنگ کردن اقدامات اداری و غیره که درصورت اقتضاء جهت شناسایی زود هنگام جرائم مشمول این کنوانسیون اتخاذ شده است.

۲ - به منظور اجراء این کنوانسیون، کشورهای عضو انعقاد ترتیبات یا موافقنامه‌های دوچانبه یا چندجانبه درخصوص همکاری مستقیم بین واحدهای مجری قانون خود را مدنظر قرار خواهند داد و چنانچه ترتیبات یا موافقنامه‌های مزبور

وجود داشته باشد آنها را اصلاح خواهند کرد. در صورت فقدان چنین ترتیبات یا موافقنامههایی بین کشورهای عضو مربوط، کشورهای عضو میتوانند این کنوانسیون را به عنوان مبنای برای همکاریهای متقابل مربوط به اجراء قانون راجع به جرائم مشمول این کنوانسیون تلقی نمایند. کشورهای عضو در صورت اقتضاء از ترتیبات یا موافقنامهها از جمله سازمانهای منطقه‌ای یا بینالمللی استفاده کامل به عمل خواهند آورد تا همکاری بین واحدهای مجری قانون خود را ارتقاء دهند.

۳ - کشورهای عضو تلاش خواهند نمود تا در چهارچوب امکانات خود برای واکنش نسبت به جرائم مشمول این کنوانسیون که از طریق استفاده از فناوری جدید ارتکاب یافته‌هاند، همکاری کنند.

ماده ۴۹ - تحقیقات مشترک

کشورهای عضو انعقاد ترتیبات یا موافقنامههای دوجانبه یا چندجانبه را مدنظر قرار خواهند داد تا بهموجب آن در رابطه با مسائلی که موضوع تحقیقات، پیگردها یا جریانات قضائی در یک یا چند کشور است مراجع صلاحیتدار مربوط بتوانند هیأت‌های تحقیقاتی مشترک را تشکیل دهنند. در صورت فقدان چنین ترتیبات یا موافقنامههایی، ممکن است تحقیقات مشترک از طریق توافق براساس مورد به مورد انجام شود. کشورهای عضو دخیل تضمین خواهند نمود که حاکمیت کشور عضوی که در قلمرو آن چنین تحقیقی قرار است صورت گیرد، به صورت کامل محترم شمرده شود.

ماده ۵۰ - فنون تحقیقاتی ویژه

۱ - هر کشور عضو جهت مبارزه مؤثر با فساد، تا حدی که اصول اساسی نظام حقوقی داخلی آن اجازه میدهد و براساس شرایط تجویز شده بهوسیله قانون داخلی آن، اقدامات ضروری را در چهارچوب امکانات خود اتخاذ خواهد نمود تا مراجع صلاحیتدار آن بتوانند در قلمرو آن از تحويل کنترل شده محموله و در جایی که مقتضی بهنظر بررسد از سایر فنون تحقیقاتی ویژه مثل فنون نظارت الکترونیکی یا سایر اشکال عملیات مراقبتی و مخفی استفاده مناسب کنند و قابل پذیرش بودن شواهد حاصله از آن در دادگاه امکانپذیر شود.

۲ - به منظور بررسی جرائم مشمول این کنوانسیون، کشورهای عضو ترغیب میشوند تا در صورت لزوم ترتیبات یا موافقنامههای دوجانبه یا چندجانبه را برای استفاده از فنون تحقیقاتی ویژه مزبور در چهارچوب همکاریهای بینالمللی منعقد نمایند. ترتیبات یا موافقنامههای مزبور با رعایت کامل اصل برابر حاکمیت کشورها منعقد و اجراء خواهند شد و کاملاً طبق شرایط آن ترتیبات یا موافقنامهها به اجراء درخواهند آمد.

۳ - در صورت فقدان ترتیبات یا موافقنامه مندرج در بند(۲) این ماده، اتخاذ تصمیمات جهت استفاده از فنون تحقیقاتی ویژه مزبور در سطح بینالمللی

براساس مورد به مورد خواهد بود و در صورت لزوم ممکن است تفاهمات و ترتیبات مالی با توجه به اعمال صلاحیت قضائی کشورهای عضو مربوط در نظر گرفته شود.

۴ - تصمیمات راجع به استفاده از تحويل کنترل شده محموله در سطح بینالمللی میتواند با رضایت کشورهای عضو مربوط، شامل روشایی مثل رهگیری و تجویز ادامه مسیر کالا یا وجوده به صورت دست نخورده یا جایگزینی یا برداشتن بخشی یا همه آن باشد.

فصل پنجم - استرداد داراییها

ماده ۵۱ - مقررات عمومی

استرداد داراییها طبق این فصل، اصل اساسی این کنوانسیون محسوب میشود و کشورهای عضو گستردهترین همکاریها و معاضدتها را در این رابطه با یکدیگر به عمل خواهند آورد.

ماده ۵۲ - پیشگیری و کشف انتقال عواید ناشی از جرم

۱ - هر کشور عضو بدون خدشه وارد آمدن به ماده(۱۴) این کنوانسیون، طبق قانون داخلی خود، اقداماتی را که ممکن است ضروری باشد اتخاذ خواهد نمود تا مؤسسات مالی را در چهارچوب صلاحیت قضائی خود ملزم نماید هویت مشتریان خود را تأیید کنند و اقدامات معقولی را اتخاذ کنند تا هویت صاحبان منافع وجود سپرده شده در حسابهای با ارزش بالا را مشخص کنند و موشکافی دقیقی از حسابهای مطالبه یا نگهداری شده بهوسیله یا از طرف افرادی که مشاغل دولتی عالی دارند یا داشتهاند و اعضاء خانواده و نزدیکان آنها به عمل آورند. چنین موشکافی دقیقی به صورت معقولی طراحی خواهد شد تا معاملات مظنون را برای گزارشدهی به مراجع صلاحیتدار کشف کند و نباید به صورتی باشد که مؤسسات مالی را از انجام داد و ستد با هر مشتری قانونی مأیوس یا برحد نماید.

۲ - هر کشور عضو به منظور تسهیل اجراء اقدامات پیشینی شده در

بند(۱) این ماده، براساس قانون داخلی خود و با الهام از ابتکارات مربوط سازمانهای منطقه‌ای، بین منطقه‌ای و چندجانبه دربرابر پوششی اقدامات زیر را به عمل خواهد آورد:

- الف - مشورتدهی درخصوص انواع اشخاص حقیقی یا حقوقی که از مؤسسات مالی در حوزه صلاحیت آن انتظار میروند که موشکافی دقیق از حسابهای آنها به عمل آورند، انواع حسابها و معاملاتی که باید به آنها توجه خاص مبذول شود و همچنین اتخاذ اقدامات مناسب در مورد افتتاح، نگهداری و حفظ سوابق حسابهای مزبور.
- ب - در صورت اقتضاء بنا به درخواست کشور عضو دیگر یا بهابتکار

خود درجهارچوب صلاحیت خود، هویت اشخاص حقیقی یا حقوقی خاصی را که از مؤسسات مذبور انتظار میروند موشكافی دقیقی از حسابهای آنها به عمل آورند را علاوه بر اشخاصی که مؤسسات مالی ممکن است به گونه دیگری شناسایی کنند، به مؤسسات مالی اطلاع خواهد داد.

۳ - درجهارچوب جزء(الف) بند(۲) این ماده، هر کشور عضو اقداماتی

را به اجراء درخواهد آورد تا تضمین کند که مؤسسات مالی آن، سوابق کافی را در مدت زمان مقتضی درمورد حسابها یا معاملات مربوط به افراد مذکور در بند(۱) این ماده که حداقل باید شامل اطلاعات مربوط به هویت مشتری و نیز تا جایی که ممکن باشد مالک منافع باشد، حفظ میکنند.

۴ - هر کشور عضو با هدف پیشگیری و کشف انتقال عواید ناشی از

جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون، اقدامات مقتضی و مؤثری را به اجراء درخواهد آورد تا با کمک نهادهای نظارتی خود از ایجاد بانکهایی که حضور فیزیکی ندارند و به گروه مالی منظم وابسته نیستند ممانعت به عمل آورد. کشورهای عضو میتوانند ملزم نمودن مؤسسات مالی خود را جهت نپذیرفتن ورود یا ادامه ارتباط بانکی با چنین مؤسساتی و اجتناب از ایجاد رابطه با مؤسسات مالی خارجی که اجازه میدهند حسابهای آنها توسط بانکهایی که حضور فیزیکی ندارند و به گروه مالی منظمی وابسته نیستند مورد استفاده قرار گیرد نیز مورد بررسی قرار دهند.

۵ - هر کشور عضو طبق قانون داخلی خود، ایجاد نظامهای مؤثر

افشای مالی را در رابطه با مقامات دولتی خاص و مجازاتهای مناسب به خاطر عدم رعایت آن مدنظر قرار خواهد داد. هر کشور عضو همچنین اتخاذ اقداماتی که ممکن است باشد را مدنظر قرار خواهد داد تا چنانچه تحقیق، طرح دعوی و استرداد عواید ناشی از جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون ضروری باشد به مراجع صلاحیتدار خود امکان دهد تا آن اطلاعات را با مراجع صلاحیتدار در سایر کشورهای عضو مبادله نمایند.

۶ - هر کشور عضو، اتخاذ اقداماتی که ممکن است ضروری باشد را

براساس قانون داخلی خود مدنظر قرار خواهد داد تا مقامات دولتی خاص را که درمورد حساب مالی در یک کشور خارجی ذینفع میباشند یا دارای حق امضاء یا اختیار دیگر بر آن حساب هستند ملزم نماید تا آن ارتباط را به مراجع صلاحیتدار گزارش دهند و سوابق مقتضی مربوط به چنین حسابهایی را حفظ کنند. چنین اقداماتی مجازاتهای مناسب برای عدم رعایت موارد مذبور را پیشیتی خواهد کرد.

ماده ۵۳ - اقداماتی برای استرداد مستقیم اموال

هر کشور عضو، براساس قانون داخلی خود:

الف - اقدامات ضروری را به عمل خواهد آورد تا به کشور عضو دیگر امکان دهد دعواه مدنی را در دادگاههای خود مطرح نماید تا سند یا مالکیت اموال

حاصل ازطريق ارتکاب جرم احرار شده براساس این کنوانسیون را احرار نماید.

ب - اقدامات لازم را اتخاذ خواهد نمود تا به دادگاههای خود

امکان دهد به کسانی که جرائم احرار شده براساس این کنوانسیون را مرتکب شدهاند حکم کند غرامت یا خساره به کشور عضو دیگری که دراثر چنین جرائمی متضرر شده است را بپردازد.

پ - اقدامات ضروری را اتخاذ خواهد نمود تا به دادگاههای خود یا

مراجع صلاحیتدار امکان دهد در زمان تصمیمگیری، ادعای کشور عضو دیگر به عنوان مالک قانونی اموال حاصل ازطريق ارتکاب جرم احرار شده براساس این کنوانسیون را به رسمیت بشناسند.

ماده ۵۴ - راهکارهای استرداد اموال ازطريق همکاری بینالمللی

در زمینه مصادره

۱ - هر کشور عضو، به منظور ارائه معاضدت قضائی متقابل به موجب

ماده(۵۵) این کنوانسیون در رابطه با اموال حاصل ازطريق ارتکاب یا دخالت در جرم احرار شده طبق این کنوانسیون، براساس قانون داخلی خود:

الف - اقدامات ضروری را اتخاذ خواهد نمود تا به مراجع

صلاحیتدار خود امکان دهد تا حکم مصادره صادره توسط دادگاه کشور عضو دیگر را به اجراء درآورند:

ب - اقدامات ضروری را اتخاذ خواهد نمود تا به مراجع صلاحیتدار

خود امکان دهد در جایی که صلاحیت قضائی دارند، نسبت به صدور دستور مصادره مال با منشاء خارجی ازطريق قضاؤت درمورد جرم مربوط به پولشویی یا سایر جرائم دیگر که ممکن است درچهارچوب صلاحیت قضائی آن باشد یا ازطريق سایر تشریفاتی که قانون داخلی آن اجازه میدهد اقدام کنند؛ و

پ - درمواردی که مجرم را نتوان به دلیل مرگ، فرار یا فقدان یا

مواد خاص دیگر مورد پیگرد قرار داد، اتخاذ اقدامات لازم را مدنظر قرار خواهد داد تا مصادره چنین مالی را بدون محکومیت کیفری امکانپذیر سازد.

۲ - هر کشور عضو براساس درخواست به عمل آمده بهموجب بند(۲)

ماده(۵۵) این کنوانسیون جهت ارائه معاضدت قضائی متقابل، مطابق قانون داخلی خود به صورت زیر عمل خواهد نمود:

الف - اقدامات لازم را به عمل خواهد آورد تا امکان مسدود کردن

یا مصادره اموال را برای مراجع صلاحیتدار خود براساس دستور مسدودکردن یا ضبط اموال صادره توسط دادگاه یا مرجع صلاحیتدار کشور عضو درخواست کننده که اساس معقولی را برای کشور عضو درخواست شونده فراهم میآورد تا باور کند که زمینههای کافی برای اتخاذ چنین اعمالی وجود دارد و در نهایت این اموال از نظر جزء (الف) بند(۱) این

ماده مشمول دستور مصادره خواهد بود، فراهم کند.

ب - اقدامات مقتضی را اتخاذ خواهد نمود تا امكان مسدود کردن یا

مصادره اموال را برای مراجع صلاحیتدار خود براساس درخواستی که اساس معقولی را برای

کشور عضو درخواست شونده فراهم میآورد تا باور کند که زمینه‌های کافی برای اتخاذ

چنین اعمالی وجود دارد و در نهایت این اموال از نظر جزء (الف) بند(۱) این ماده

مشمول دستور مصادره خواهد بود، فراهم کند و

پ - اتخاذ اقدامات بیشتری را مدنظر قرار خواهد داد تا به مراجع

صلاحیتدار خود امکان دهد تا اموال را جهت مصادره براساس مواردی مانند دستگیری

خارجی یا انها کیفری مربوط به تملک اموال مجبور حفظ نمایند.

ماده ۵۵ - همکاریهای بینالمللی جهت مصادره

۱ - کشور عضوی که درخواستی را از کشور عضو دیگر دارای صلاحیت

قضائی درمورد جرم احراز شده براساس این کنوانسیون برای مصادره عواید ناشی از جرائم،

اموال، تجهیزات یا سایر وسائل موضوع بند(۱) ماده(۳۱) این کنوانسیون که در قلمرو آن

قرار دارد، دریافت کرده است، تا بالاترین حد ممکن در چهارچوب نظام حقوقی داخلی خود

بهصورت زیر عمل خواهد نمود:

الف - درخواست را جهت دریافت دستور مصادره و درصورتی که دستور

مصادره صادر شده باشد، جهت اجراء آن به مراجع صلاحیتدار ارائه خواهد داد؛ یا

ب - با هدف به اجراء درآوردن آن و تاحدی که درخواست شده، دستور

مصادره صادره توسط دادگاه کشور درخواست کننده را طبق بند(۱) ماده(۳۱) و جزء(۱) بند

(الف) ماده(۵۴) این کنوانسیون تا جایی که به عواید جرم، اموال، تجهیزات یا سایر

وسائل موضوع بند(۱) ماده(۳۱) مربوط میشود و در قلمرو کشور عضو درخواست شونده واقع

شده است به مقامات صلاحیتدار تحويل دهد.

۲ - به دنبال درخواست به عمل آمده توسط کشور عضو دیگر که

صلاحیت قضائی بر جرم احراز شده بر اساس این کنوانسیون را دارد، کشور عضو

درخواست شونده اقداماتی را اتخاذ خواهد نمود تا عواید ناشی از جرم، اموال، تجهیزات

یا سایر وسائل موضوع بند (۱) ماده (۳۱) این کنوانسیون را جهت مصادره نهایی که توسط

کشور عضو درخواست کننده یا به دنبال درخواست کشور عضو درخواست شونده به

موجب بند (۱) این ماده دستور داده خواهد شد را شناسایی، رهگیری و مسدود یا خبط

نماید.

۳ - مفاد ماده(۴۶) این کنوانسیون با اعمال اصلاحات لازم درمورد

این ماده اعمال خواهد شد. علاوه بر اطلاعات مشخص شده در بند(۱۵) ماده(ر ۴۶)،

درخواستهای به عمل آمده بهموجب این ماده شامل موارد زیر خواهد بود:

الف - درصورتی که درخواست مربوط به جزء (الف) بند(۱) این ماده

باشد، توصیفی از اموالی که قرار است مصادره شود، از جمله تا حدی که ممکن باشد محل و درصورتی که ربط داشته باشد ارزش تخمینی اموال و صورت حقایقی که کشور درخواست کننده به آن اتکاء نموده است و جهت قادر نمودن کشور عضو درخواست شونده برای بهدست آوردن دستور به موجب قانون داخلی آن کافی است؛

ب - درموردی که درخواست مربوط به جزء (ب) بند(۱) این ماده باشد، یک نسخه قانونی قابل قبول از دستور مصادره که درخواست برمبنای آن انجام و توسط کشور عضو درخواستکننده صادر شده است، بیان حقایق و اطلاعات راجع به حدودی که اجراء دستور درخواست شده است، بیانیهای که اقدامات اتخاذ شده توسط کشور عضو درخواستکننده را مشخص میکند تا اطلاعات لازم را به اشخاص ثالث با حسن نیت بدهد و فرآیند لازم را تضمین نماید و بیانیهای مبنی بر این که حکم مصادره، نهایی است؛

پ - درموردی که درخواست مربوط به بند(۲) این ماده باشد، بیان حقایقی که کشور عضو درخواستکننده بر آن اتکاء دارد و توصیفی از اقدامات درخواستشده و درصورت وجود، نسخه قانونی قابل قبول دستوری که مبنای درخواست میباشد.

۴ - تصمیمات یا اقدامات پیشبینی شده در بندهای (۱) و (۲) این ماده توسط کشور عضو درخواست کننده براساس و با رعایت مفاد قانون داخلی و آئین دادرسی آن یا هر ترتیبات یا موافقنامه دوجانبه یا چندجانبه که درارتباط با کشور عضو درخواستکننده ممکن است به آن ملزم باشد، اتخاذ خواهد شد.

۵ - هر کشور عضو، نسخی از قوانین و مقرراتی که این ماده را قابل اجراء مینمایند و هرگونه تغییرات بعدی چنین قوانین و مقرراتی یا توصیف مربوط به آن را به دلیر کل سازمان ملل متحده ارائه خواهد داد.

۶ - چنانچه کشور عضوی مشروط کردن اتخاذ اقدامات موضوع بندهای (۱) و (۲) این ماده به وجود معاهده مربوط را انتخاب نماید، آن کشور عضو، این کوانسیون را به عنوان اساس لازم و کافی معاهده تلقی خواهد نمود.

۷ - چنانچه کشور عضو درخواست شونده شواهد کافی و بهموضع را دریافت نکند یا ارزش اموال مذبور، ناجیز باشد، همکاری براساس این ماده ممکن است رد شود یا اقدامات موقت حذف شود.

۸ - قبل از حذف هرگونه اقدام موقت اتخاذ شده بهموجب این ماده، کشور عضو درخواستشونده در صورت امکان به کشور عضو درخواست کننده فرصت خواهد داد تا دلایل خود را در موافقت با ادامه این اقدامات ارائه دهد.

۹ - مفاد این ماده به عنوان مخدوش کننده حق شخص ثالث با حُسن نیت، تعبیر نخواهد شد.

ماده ۵۶ - همکاریهای ویژه

هر کشور عضو تلاش خواهد کرد بدون خدشه وارد آمدن به قانون داخلی آن اقداماتی را اتخاذ کند تا بدون خدشه وارد آمدن به تحقیقات، پیگرد یادارسیهای قضائی مربوط به خود، مجاز باشد اطلاعات مربوط به عواید ناشی از جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون را چنانچه اعتقاد داشته باشد که افشاء چنین اطلاعاتی ممکن است به کشور دریافت کننده در زمینه آغاز یا انجام تحقیقات، پیگرد یادارسیهای قضائی کمک کند یا منجر به درخواست آن کشور عضو به موجب این فصل کنوانسیون شود، بدون درخواست قبلی به کشور عضو دیگر ارائه دهد.

ماده ۵۷ – بازگرداندن و تعیین تکلیف داراییها

۱ – مالی که توسط کشور عضوی به موجب ماده(۳۱) یاماده(۵۵) این کنوانسیون مصادره شده است بهموجب بند(۳) این ماده توسط آن کشور عضو براساس مفاد این کنوانسیون و قانون داخلی آن در اختیار مالکان قانونی قبلی از جمله طریق بازگرداندن، قرار خواهد گرفت.

۲ – هر کشور عضو، اقدامات ضروری قانونی و غیره را براساس اصول اساسی قانون داخلی خود اتخاذ خواهد نمود تا مراجع صلاحیتدار خود را قادر سازد که مال مصادره شده را در زمانی که براساس درخواست کشور عضو دیگر و براساس این کنوانسیون عمل میکند بدرنظر گرفتن حقوق اشخاص ثالث با حسن نیت، بازگرداند.

۳ – کشور عضو درخواست‌شونده، براساس مواد (۴۶) و (۵۵) این کنوانسیون و بندهای (۱) و (۲) این ماده اقدامات زیر را به عمل خواهد آورد:

الف – درمورد اختلاس وجود دولتی یا پولشویی وجوده دولتی اختلاس شده موضوع مواد (۱۷) و (۲۳) این کنوانسیون، چنانچه مصادره براساس ماده(۵۵) این کنوانسیون و طبق رأی نهایی در کشور عضو درخواست‌کننده صورت گرفته باشد، الزامی که کشور درخواست شونده میتواند از آن چشمپوشی کند، بازگرداندن اموال مصادره شده به کشور عضو درخواست‌کننده است.

ب – درمورد عواید ناشی از هر جرم دیگر مشمول این کنوانسیون چنانچه مصادره طبق ماده(۵۵) این کنوانسیون و براساس رأی نهایی در کشور عضو درخواست کننده صورت گرفته باشد، الزامی که کشور درخواست کننده میتواند از آن چشمپوشی کند بازگرداندن مال مصادره شده به کشور عضو درخواست کننده درصورتی است که کشور عضو درخواست کننده به صورت معقول مالکیت قبلی چنین مال مصادره شدهای را به کشور درخواست شونده، اثبات کند یا درصورتی که کشور عضو درخواست‌شونده زیان وارد به کشور عضو درخواست کننده را به عنوان مبنای بازگرداندن مال مصادره شده به رسیمیت بشناسد.

پ – در کلیه سایر موارد، اولویت رسیدگی را به بازگشت مال مصادره شده به کشور عضو درخواست کننده، بازگشت چنین مالی به مالکان قانونی قبلی آن

یا پرداخت غرامت به قربانیان جرم خواهد داد.

۴ - در صورت اقتضاء کشور درخواست شونده میتواند هزینه‌های معقول

تقبل شده در موقع تحقیق، پیگرد یا دادرسی قضائی منجر به بازگشت یا تعیین تکلیف اموال را کسر نماید، مگر این که کشورهای عضو به صورت دیگری تصمیم بگیرند.

۵ - در صورت اقتضاء، کشورهای عضو میتوانند توجه ویژه‌ای را نیز

به انعقاد موافقنامه‌ها یا ترتیبات مورد قبول متقابل جهت تعیین تکلیف نهایی مال مصادره شده براساس مورد به مورد مبنول نمایند.

ماده ۵۸ - واحد اطلاعات مالی

کشورهای عضو جهت جلوگیری و مبارزه با انتقال عواید ناشی از

جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون و ارتقاء راهها و روش‌های بازگرداندن چنین عوایدی با یکدیگر همکاری خواهند نمود و بدین منظور ایجاد واحد اطلاعات مالی را به عنوان مسؤول دریافت، تجزیه و تحلیل و نشر گزارشات مربوط به معاملات مالی مظنون، به مقامات صلاحیتدار مورد بررسی قرار خواهد داد.

ماده ۵۹ - ترتیبات یا موافقنامه‌های دوجانبه یا چندجانبه

کشورهای عضو انعقاد ترتیبات یا موافقنامه‌های دوجانبه یا

چندجانبه را مدنظر قرار خواهند داد تا کارایی همکاریهای بینالمللی تعهد شده بهموجب این فصل کنوانسیون را ارتقاء دهند.

فصل ششم - کمک فنی و تبادل اطلاعات

ماده ۶۰ - کمک فنی و آموزش

۱ - هر کشور عضو تا حدی که لازم باشد برنامه‌های آموزشی ویژه‌ای

را برای کارکنان مسؤول پیشگیری و مبارزه با فساد شروع خواهد کرد یا آنها را توسعه یا ارتقاء خواهد داد. چنین برنامه‌های آموزشی از جمله میتواند به زمینه‌های زیر

پردازد:

الف - اقدامات مؤثر جهت جلوگیری، کشف، تحقیقات، مجازات و کنترل

فساد از جمله استفاده از روش‌های جماعتی شواهد و تحقیق.

ب - ظرفیتسازی در گسترش و برنامه‌ریزی سیاست راهبردی مبارزه

با فساد.

پ - آموزش مراجع صلاحیتدار جهت آمادگی پرداختن به درخواستهای

معاضدت متقابلى که نیازهای این کنوانسیون را برآورده نماید.

ت - ارزیابی و تقویت مؤسسات، مدیریت خدمات عمومی و مدیریت

داراییهای عمومی از جمله کارپردازی دولتی و بخش خصوصی.

ث - پیشگیری و مبارزه با انتقال عواید ناشی از جرائم احراز شده

براساس این کنوانسیون و بازگرداندن چنین عوایدی.

ج - کشف و مسدود کردن انتقال عواید ناشی از جرائم احراز شده
براساس این کنوانسیون.

ج - مراقبت از انتقال عواید ناشی از جرائم احراز شده براساس
این کنوانسیون و روش‌های مورد استفاده جهت انتقال، مخفی کردن و استثار چنین عوایدی.

ح - روش‌ها و راهکارهای اداری و حقوقی مؤثر و مناسب جهت تسهیل
بازگرداندن عواید ناشی از جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون.

خ - روش‌های مورد استفاده جهت حمایت از قربانیان و شهودی که با
مراجع قضائی همکاری میکنند، و
د - آموزش مقررات داخلی و بینالمللی و زبانها.

۲ - کشورهای عضو براساس ظرفیت خود، فراهم آوردن گستردگی‌ترین
اقدامات مربوط به کمکهای فنی را برای یکدیگر به ویژه به نفع کشورهای در حال توسعه
در طرحها و برنامه مربوط مبارزه با فساد خود از جمله حمایت مادی و آموزش در
زمینه‌های موضوع بند(۱) این ماده و آموزش و کمک و مبالغه متقابل تجربیات مربوط و
دانش تخصصی که همکاری‌های بینالمللی بین کشورهای عضو در زمینه‌های استرداد و
معاضدت قضائی متقابل را تسهیل میکند، مورد بررسی قرار خواهد داد.

۳ - کشورهای عضو تاحدی که ضرورت داشته باشد تلاش‌هایی در جهت به
حداکثر رساندن فعالیتهای عملیاتی و آموزش در سازمانهای منطقه‌ای و بینالمللی و
درجهارچوب ترتیبات یا موافقت‌نامه‌های دوچانبه و چندچانبه مربوط را تقویت خواهد
نمود.

۴ - کشورهای عضو براساس درخواست، کمک به یکدیگر را در زمینه
اجراء ارزیابیهای مطالعات و تحقیقات مربوط به انواع، علتها، تأثیرات و هزینه‌های
فساد در کشورهای متبع خود با هدف توسعه راهبردها و برنامه‌های عملی مبارزه با
فساد با مشارکت مراجع صلاحیتدار و جامعه، مدنظر قرار خواهد داد.

۵ - کشورهای عضو میتوانند به منظور تسهیل بازگرداندن عواید
ناشی از جرائم احراز شده براساس این کنوانسیون، در رابطه با ارائه اسامی
کارشناسانی که میتوانند به دستیابی این هدف کمک کنند با یکدیگر همکاری نمایند.

۶ - کشورهای عضو استفاده از فراهماییها و هماندیشیهای
منطقه‌ای، زیر منطقه‌ای و بینالمللی را مدنظر قرار خواهند داد تا همکاری و کمک
فنی را ارتقاء دهند و بحث و بررسی مشکلات مربوط به نگرانی دوچانبه از جمله نیازها و
مشکلات ویژه کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصادهای در حال گذر را
برانگیزند.

۷ - کشورهای عضو برقراری راهکارهای داوطلبانه را با هدف کمک
مالی به تلاش‌های کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصادهای در حال گذر برای

اعمال این کنوانسیون از طریق پروژه‌ها و برنامه‌های کمک فنی مورد بررسی قرار خواهد داد.

۸ - کشورهای عضو، اعطاء کمکهای داوطلبانه به‌دفتر مواد مخدر و جرائم سازمان ملل متحد را جهت شکوفا نمودن برنامه‌ها و پروژه‌ها از طریق دفتر مذبور در کشورهای در حال توسعه با هدف اجراء این کنوانسیون، مدنظر قرار خواهد داد.

ماهه ۶۱ - جمعآوری، مبادله و تجزیه و تحلیل اطلاعات مربوط به فساد

۱ - هر کشور عضو با مشورت کارشناسان، گرایش به فساد در قلمرو خود و نیز اوضاع و احوالی که در آنها جرائم مربوط به فساد ارتکاب می‌یابد را مدنظر قرار خواهد داد.

۲ - کشورهای عضو، توسعه و استفاده مشترک از آمارها و اظهارنظرهای کارشناسی تحلیلی در رابطه با فساد و اطلاعات را با هدف توسعه و تا جایی که ممکن باشد تعاریف، استانداردها و روشهای مشترک و نیز اطلاعات مربوط به بهترین رویه‌ها جهت پیشگیری و مبارزه با فساد را از طریق سازمانهای بینالمللی و منطقه‌های مدنظر قرار خواهد داد.

۳ - هر کشور عضو، نظارت بر سیاستها و اقدامات عملی را جهت مبارزه با فساد و ارزیابی کارایی و اثربخشی آنها، مدنظر قرار خواهد داد.

ماهه ۶۲ - سایر اقدامات: اجراء این کنوانسیون از طریق توسعه اقتصادی و کمک فنی

۱ - کشورهای عضو اقداماتی که منجر به اجراء مطلوب این کنوانسیون شود را تاحد امکان از طریق همکاریهای بینالمللی با درنظر گرفتن تأثیرات منفی فساد بر جامعه بهطور اعم و بر توسعه پایدار به طور اخص، اتخاذ خواهد نمود.

۲ - کشورهای عضو تاحدی که ممکن باشد و با هماهنگی با یکدیگر و نیز سازمانهای بینالمللی و منطقه‌های تلاش‌های ملموسی را در موارد زیر به عمل خواهد آورد:

الف - ارتقاء همکاریهای خود در سطوح مختلف با کشورهای در حال توسعه با هدف تحکیم ظرفیت کشورهای اخیرالذکر برای پیشگیری و مبارزه با فساد.

ب - ارتقاء کمکهای مادی و مالی جهت حمایت از تلاش‌های کشورهای در حال توسعه برای پیشگیری و مبارزه با فساد و کمک به آنها برای اجراء موقفيت‌آمیز این کنوانسیون.

پ - ارائه کمک فنی به کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصاد

در حال گذر جهت کمک به آنها برای برآوردن نیازهای آنها به منظور اجراء این کنوانسیون. بدینمنظور کشورهای عضو تلاش خواهند نمود تا کمکهای داوطلبانه منظم و کافی به حسابی که بهطور خاص بدینمنظور در ساز و کار مالی سازمان ملل متحد درنظر گرفته شده است، بنمایند. کشورهای عضو براساس قانون داخلی و مقاد این کنوانسیون میتوانند توجه ویژه‌ای را نیز به اختصاص درصدی پول یا معادل ارزش عواید ناشی از جرم یا اموال مصادره شده طبق مقاد این کنوانسیون جهت کمک به آن حساب، معمول دارند.

ت - ترغیب و تشویق سایر کشورها و مؤسسات مالی درصورت مقتضی برای ملحق شدن آنها به تلاشهایی که طبق این ماده انجام میشود، بهویژه ازطريق ارائه برنامههای آموزشی بیشتر و تجهیزات جدیدتر به کشورهای درحال توسعه جهت کمک به آنها در دستیابی به اهداف این کنوانسیون.

۳ - این اقدامات تا جایی که ممکن باشد، بدون خدشهوارد آوردن به تعهدات کمک خارجی موجود یا سایر ترتیبات مربوط به همکاریهای مالی در سطوح بینالمللی، منطقه‌ای یا دوجانبه خواهد بود.

۴ - کشورهای عضو با درنظر گرفتن ترتیبات مالی لازم برای مؤثر نمودن روشهای همکاریهای بینالمللی پیشینی شده توسط این کنوانسیون و جهت پیشگیری، کشف و کنترل فساد میتوانند ترتیبات یا موافقنامههای دوجانبه یا چندجانبه درمورد کمک مادی و تدارکاتی منعقد نمایند.

فصل هفتم - راهکارهای اجرائی

ماده ۶۳ - فراهمایی کشورهای عضو این کنوانسیون

۱ - بدینوسیله فراهمایی (کنفرانس) کشورهای عضو این کنوانسیون بهمنظور بهبود ظرفیت کشورهای عضو و همکاری بین آنها برای نیل به اهداف مندرج در این کنوانسیون و ترغیب و تجدیدنظر در اجراء آن تشکیل میشود.

۲ - دبیرکل سازمان ملل متحد، فراهمایی کشورهای عضو را حداکثر یک سال پس از لازماً اجراء شدن این کنوانسیون برگزار خواهد کرد. پس از آن نشستهای عادی فراهمایی کشورهای عضو براساس آئین کار مصوب فراهمایی برگزار خواهد شد.

۳ - فراهمایی کشورهای عضو، آئین کار و مقررات حاکم بر اجراء فعالیتهای مندرج در این ماده ازجمله قواعد مربوط به پذیرش و شرکت ناظران و پرداخت هزینههای تقبل شده برای اجراء این فعالیتها را تصویب خواهد نمود.

۴ - فراهمایی کشورهای عضو درمورد فعالیتها، تشریفات و روشهای کاری برای نیل به اهداف مندرج در بند(۱) این ماده ازجمله موارد زیر توافق خواهد کرد:

الف - تسهیل فعالیتهای کشورهای عضو به موجب مواد(۶۰) و (۶۲) و فصلهای دوم تا پنجم این کنوانسیون ازجمله ترغیب و بسیج کمکهای داوطلبانه.

ب - تسهیل مبادله اطلاعات در بین کشورهای عضو درخصوص گرایشها و الگوهای فساد و رویه‌های موقفيت‌آمیز جهت پیشگیری و مبارزه با آن و بازگرداندن عواید ناشی از جرم ازجمله ازطريق نشر اطلاعات مربوط به گونه‌های که در این ماده ذکر شده است.

پ - همکاری با سازمانهای منطقه‌ای و بینالمللی مربوط و سازوکارها و سازمانهای غیردولتی.

ت - استفاده مناسب از اطلاعات مربوط تهیه شده توسط راهکارهای منطقه‌ای و بینالمللی جهت مبارزه و پیشگیری از فساد بهمنظور اجتناب از دوباره‌کاری غیرضروری.

ث - بررسی دورهای اجراء این کنوانسیون توسط کشورهای عضو.

ج - ارائه پیشنهادهایی برای بهبود این کنوانسیون و اجراء آن.

ج - مورد توجه قرار دادن الزامات کمک فنی کشورهای عضو درخصوص اجراء این کنوانسیون و پیشنهاد هر اقدامی که ممکن است در این رابطه ضروری بهنظر برسد.

۵ - از نظر بند(۴) این ماده، فراهمایی کشورهای عضو، آگاهی لازم درمورد اقدامات متخذه توسط کشورهای عضو دراجراء این کنوانسیون و مشکلاتی که در این راه به آنها برخورد نموده‌اند را ازطريق اطلاعات ارائه شده توسط آنها و راهکارهای بررسی تکمیلی که ممکن است توسط فراهمایی کشورهای عضو برقرار شود، بهدست خواهد آورد.

۶ - هر کشور عضو، اطلاعات مربوط به برنامه‌ها، طرح‌ها، رویه‌ها و اقدامات اداری و قانونگذاری خود برای اجراء این کنوانسیون را بهگونه‌ای که فراهمایی کشورهای عضو مقرر کرده است، برای فراهمایی کشورهای عضو فراهم خواهد کرد. فراهمایی کشورهای عضو مؤثرترین راه دریافت و اقدام براساس اطلاعات ازجمله اطلاعات دریافتی از کشورهای عضو و سازمانهای صلاحیتدار بینالمللی را بررسی خواهد نمود. داده‌های دریافتی از سازمانهای غیردولتی مربوط که طبق تشریفاتی که فراهمایی کشورهای عضو درمورد آن تضمینگیری خواهد کرد، بهطور مقتضی معتبر شناخته شده‌اند نیز ممکن است مورد توجه قرار گیرد.

۷ - فراهمایی کشورهای عضو بهموجب بندهای(۴) تا(۶) این ماده، درصورت لزوم هر نهاد یا سازوکار مناسبی را برای کمک به اجراء مؤثر این کنوانسیون تشکیل خواهد داد.

ماده ۶۴ - دیپرخانه

۱ - دیپرکل سازمان ملل متحد خدمات دیپرخانه‌ای لازم را برای فراهمایی کشورهای عضو این کنوانسیون فراهم خواهد نمود.

۲ - دبیرخانه اقدامات زیر را به عمل خواهد آورد:

الف - کمک به فراهمایی کشورهای عضو در انجام فعالیتهای مندرج

در ماده(۶۳) این کنوانسیون و به عمل آوردن ترتیبات و فراهم کردن خدمات لازم برای جلسات فراهمایی کشورهای عضو؛

ب - براساس درخواست، کمک به کشورهای عضو برای ارائه اطلاعات به

فراهمایی کشورهای عضو به صورتی که در بندۀای(۵) و(۶) ماده (۶۳) این کنوانسیون پیشبینی شده است؛ و

پ - تضمین هماهنگیهای لازم با دبیرخانه سازمانهای منطقه‌ای و

بینالمللی مربوط.

فصل هشتم - مفاد نهایی

ماده ۶۵ - اجراء این کنوانسیون

۱ - هر کشور عضو براساس اصول اساسی قانون داخلی خود، اقدامات

لازم از جمله اقدامات قانونی واداری را اتخاذ خواهد نمود تا اجراء تعهدات خود بهموجب این کنوانسیون را تضمین نماید.

۲ - هر کشور عضو میتواند جهت پیشگیری و مبارزه با فساد،

اقدامات جدیتر یا شدیدتری نسبت به موارد پیشbینی شده در این کنوانسیون را اتخاذ نماید.

ماده ۶۶ - حل و فصل اختلافها

۱ - کشورهای عضو تلاش خواهند نمود تا اختلافات مربوط به تفسیر

یا اجراء این کنوانسیون را از طریق مذکوره حل و فصل نمایند.

۲ - هر اختلاف بین دو یا چند کشور عضو در رابطه با تفسیر یا

اجراء این کنوانسیون را که نتوان از طریق مذکوره ظرف مدت معقول حل و فصل نمود، بنا

به درخواست یکی از کشورهای عضو به داوری ارجاع خواهد شد. چنانچه شش ماه بعد از

تاریخ درخواست داوری، کشورهای عضو مجبور نتوانند درخصوص برگزاری داوری با هم توافق

نمایند، هر یک از کشورهای عضو مجبور میتواند اختلاف را براساس درخواست، طبق

اساسنامه دیوان بینالمللی دادگستری به آن دیوان ارجاع دهد.

۳ - هر کشور عضو میتواند در هنگام امضاء تغییف، پذیرش یا تصویب

یا الحق به این کنوانسیون اعلام کند که خود را ملزم به رعایت بند(۲) این ماده

نمیداند. سایر کشورهای عضو در رابطه با هر کشور عضوی که چنین حق شرطی را درنظر

گرفته است، ملزم به رعایت بند (۲) این ماده نخواهد بود.

۴ - هر کشور عضوی که طبق بند(۳) این ماده حق شرطی در نظر گرفته

است میتواند در هر زمان با ارسال اطلاعیهای به دبیرکل سازمان ملل متحد، از حق شرط

مزبور صرف نظر نماید.

ماده ۶۷ - امضاء، تنفيذ، پذيرش، تصويب و الحق

۱ - اين کنوانسيون از تاريخ نهم تا يازدهم دسامبر ۲۰۰۳ ميلادي

(۱۸) تا ۲۰ آذر ۱۳۸۲ هجری شمسی) در مریدا، مکزيك جهت امضاء تمامی کشورها و پس از آن

از تاريخ نهم دسامبر ۲۰۰۵ ميلادي (۱۸/۹ ۱۳۸۴ هجری شمسی) در مقر سازمان ملل متحد

مفتوح خواهد بود.

۲ - اين کنوانسيون برای امضاء سازمانهای وحدت اقتصادی منطقه‌ای

نيز مفتوح خواهد بود، به شرط آن که حداقل يك کشور عضو چنین سازمانی طبق بند(۱)

اين ماده کنوانسيون را امضاء کرده باشد.

۳ - اين کنوانسيون منوط به تنفيذ، پذيرش يا تصويب ميباشد.

اسناد تنفيذ، پذيرش يا تصويب، نزد دبیرکل سازمان ملل متحد توديع خواهد شد. سازمان

وحدت اقتصادی منطقه‌ای درصورتی میتواند سند تنفيذ، پذيرش يا تصويب خود را توديع

نماید که حداقل يك از کشورهای عضو آن به اين ترتیب عمل کرده باشد. سازمان مزبور

در سند تنفيذ، پذيرش يا تصويب خود، حدود صلاحیت خود را درمورد موضوعات مورد حکم در

اين کنوانسيون اعلام خواهد نمود. چنین سازمانی هر تعیيري در حدود صلاحیت خود را به

اطلاع امين اسناد خواهد رساند.

۴ - اين کنوانسيون جهت الحق هر کشور يا سازمان وحدت اقتصادی

منطقه‌ای که حداقل يك کشور عضو آن، عضو اين کنوانسيون باشد مفتوح ميباشد. اسناد

الحق نزد دبیرکل سازمان ملل متحد توديع خواهد شد. سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای

در زمان الحق خود، حدود صلاحیت خویش را درمورد موضوعات مورد حکم در اين کنوانسيون

اعلام خواهد نمود. چنین سازمانی هر نوع تعیيري درحدود صلاحیت خود را به اطلاع امين

اسناد خواهد رساند.

ماده ۶۸ - لازمالاجراء شدن

۱ - اين کنوانسيون در نودمين روز پس از توديع سیامین سند

تنفيذ، پذيرش، تصويب يا الحق لازمالاجراء خواهد شد. ازنظر اين بند هر سند توديع

شده توسط سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای بهعنوان سندی علاوه بر اسناد توديع شده

توضیح کشورهای عضو اين چنین سازمانی تلقی خواهد شد.

۲ - اين کنوانسيون در رابطه با هر کشور يا سازمان وحدت اقتصادی

منطقه‌ای که اين کنوانسيون را پس از توديع سیامین سند تنفيذ، پذيرش، تصويب يا

الحق، مورد تنفيذ، پذيرش يا تصويب قرار ميدهد يا به آن ملحق ميشود، در سیامین

روز پس از تاريخ توديع سند مربوط توضیح چنین کشور يا سازمانی يا درتاریخی که اين

کنوانسيون به موجب بند(۱) اين ماده لازمالاجreau ميشود (هر کدام که مؤخرتر باشد)

لازمالاجراء خواهد شد.

ماده ۶۹ - اصلاح

۱ - بعد از سپری شدن پنج سال از تاریخ لازمالاجراء شدن این

کنوانسیون، هر کشور عضوی میتواند اصلاحیه‌ای را پیشنهاد و آن را به دبیرکل سازمان ملل متحد ارسال نماید و او هم اصلاحیه پیشنهادی را به منظور رسیدگی و تصمیمگیری در مورد پیشنهاد، به کشورهای عضو و فراهمایی کشورهای عضو کنوانسیون اطلاع خواهد داد. فراهمایی کشورهای عضو هر تلاشی را به عمل خواهد آورد تا درمورد هر اصلاحیه به اجماع برسد. چنانچه تمامی تلاشها جهت رسیدن به اجماع به نتیجه نرسد و هیچ توافقی حاصل نشود، بهعنوان آخرین راه حل، تصویب اصلاحیه مستلزم دو سوم اکثریت آراء کشورهای عضو حاضر و رأی دهنده در نشست فراهمایی کشورهای عضو خواهد بود.

۲ - سازمانهای وحدت اقتصادی منطقه‌ای درمورد موضوعاتی که در

چهارچوب صلاحیت آنها قرار دارد، حق رأی خود را بهموجب این ماده با تعداد آراء برابر با تعداد کشورهای عضو آن که عضو این کنوانسیون هستند، اعمال خواهد نمود. چنانچه کشورهای عضو سازمانهای مذبور حق رأی خود را اعمال کرده باشند، سازمانهای مذبور حق رأی خود را اعمال نخواهند کرد و بالعکس.

۳ - اصلاحیه مصوب، طبق بند(۱) این ماده منوط به تنفیذ، پذیرش یا

تصویب کشورهای عضو میباشد.

۴ - اصلاحیه مصوب، طبق بند(۱) این ماده، درمورد یک کشور عضو،

نود روز پس از تاریخ تدویع سند تنفیذ، پذیرش یا تصویب اصلاحیه مذبور، نزد دبیرکل سازمان ملل متحد لازمالاجreau خواهد شد.

۵ - موقعی که اصلاحیه‌ای لازمالاجreau میشود، در رابطه با

کشورهای عضوی که رضایت خود را نسبت به ملزم بودن به آن ابراز داشته‌اند، لازمالاجreau خواهد بود. سایر کشورهای عضو کماکان ملزم به مفاد این کنوانسیون و هر اصلاحیه‌ای خواهند بود که قبلاً تنفیذ، پذیرش یا تصویب کرده‌اند.

ماده ۷۰ - خروج از عضویت

۱ - هر کشور عضو میتواند با ارسال اطلاعیه کتبی به دبیرکل

سازمان ملل متحد از عضویت در این کنوانسیون خارج شود. خروج از عضویت مذبور یک سال پس از دریافت اطلاعیه توسط دبیرکل سازمان ملل متحد نافذ خواهد شد.

۲ - درصورتی که تمامی کشورهای عضو یک سازمان وحدت اقتصادی

منطقه‌ای از عضویت در این کنوانسیون خارج شده باشند، عضویت سازمان مذبور در این کنوانسیون پایان خواهد یافت.

ماده ۷۱ - امین اسناد و زبانها

۱ - دبیرکل سازمان ملل متحد به عنوان امین اسناد این کنوانسیون

تعیین میشود.

۲ - نسخه اصل این کنوانسیون که نسخ عربی، چینی، انگلیسی،

فرانسوی، روسی و اسپانیایی آن از اعتبار یکسان برخوردار میباشدند نزد دیرکل
سازمان ملل متحد تودیع خواهد شد.

در تأیید مطالب فوق نمایندگان تمامالاختیار زیر که بهطور

مقتضی از طرف دولتهای متبع خود دارای اختیار میباشدند، این کنوانسیون را امضاء
کردهاند.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده، منضم به متن کنوانسیون شامل

مقدمه و هفتاد و یک ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و یکم خردادماه یکهزار

و سیصد و هشتاد و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۲۰/۷/۱۳۸۷ از سوی مجمع
تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

© حق کپی رایت متعلق به مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی ایران می باشد